

ЖУРНАЛ ВИЗНАНО ПЕРЕМОЖЦЕМ КОНКУРСУ "СВІТОЧ ПРИДНІПРОВ'Я"

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ЩОМІСЯЧНИК

ВИХОДИТЬ З ЛИПНЯ 1991 р.

БОРИСТЕН

2021 рік

№ 04(357)

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ, ПУБЛІЦИСТИЧНИЙ
ТА НАУКОВО-ПОПУЛЯРНИЙ ЩОМІСЯЧНИК

Одна з найстаріших і найактивніших організацій української діаспори -
Союз українок Америки

“У всіх народів мова – це засіб спілкування, у нас це – фактор відчуження. Не інтелектуальне надбання століть, не код порозуміння, не першоелемент літератури, а з важкої руки Імперії ще й досі для багатьох – це ознака націоналізму, сепаратизму, причина конфліктів і моральних травм. Людина розмовляє рідною мовою, а на неї озирються...”

“Нації вмирають не від інфаркту, спочатку в них відбирають мову”

Ліна Костенко

«Бористен (Борисфен)» – незалежний і недержавний український науково-популярний щомісячник, який висвітлює наукові, культурні, соціальні, історичні події. Видавцем і засновником часопису є Дніпровська міська громадська організація «Товариство шанувальників журналу „Бористен“», голова правління письменник і видавець Фідель Сухоніс. Видавець: Дніпровська міська громадська організація «Товариство шанувальників журналу „Бористен“», Дніпровський Національний Університет імені О.Гончара

Серія КВ, реєстр. номер 16084-4556 ПР. Рік видання двадцять перший. Постановою президії ВАК України від 9 квітня 2008 року за № 1-05/4 журнал внесено до переліку наукових фахових видань України, у яких можуть публікуватись основні результати дисертаційних робіт з історії, філології, політичних наук, мистецтва та культурології.

Редакція не завжди поділяє думку авторів і не несе відповідальності за недостовірність опублікованих даних. Редакція не несе відповідальності перед авторами і/або третіми особами і організаціями за можливу шкоду, нанесену публікацією статті. Редакція має право скоротити матеріал без згоди автора. Редакція сплачує гонорари тільки за матеріали, які замовлені авторами.

Адреса журналу «Бористен»: Адреса редакції а/с № 791, 49008 м. Дніпро, Україна
Телефон: (050) 340 - 28 - 27
e-mail: fidelsukhonis@gmail.com

Представництва редакції:

У Києві: Олег Черногуз, тел: (067)2555026
У США: Bahriany Foundation, Inc. 19669 Villa Rosa Loop, Fort Myers, FL 33967, USA
З релігійних справ у США та Канаді: Mr. V. Babanskyj, 74 Oakrige, Watchung, N.J. 07069, USA;
У Румунії: Ritco Virgil STR. 1 Decembrie 7. Bloc 19 Sc B. Ap. 8 8885 Macin Jud. Tulcea Romania;
У Бразилії: Wira Selanski, Rua General Glicerio, 400 apt.701, 22245-120 Rio de Janeiro, RJ Brazil, Telefax (00-55-21) 2556-5517
У Ізраїлі: Svitlana Glaz, Arie Rubin, 18\I, Lod, Israel
У Польщі: Juri Hawryluk, skr. poczt. 55, 17 - 100 Bielsk Podlaski, Polska
У США: Raisa Chejlyk. 4000 S. Biscayne Dr. #213 North Port, FL. 34287.

Електронні версії журналу borysten.com.ua

Долучайтесь до нас у соцмережі
[facebook.com/borysteninfo](https://www.facebook.com/borysteninfo)

Верстка/дизайн журналу "CatArt"

Видавець ФОП Озеров Г.В. м.Харків, вул. Університетська, 3\9 Свідоцтво про державну

реєстрацію № 818604 від 2.03.2000

Папір офсетний. Друк цифровий Щомісячник, наклад: 1500 примірників

З М І С Т

--Вітаємо з ювілеєм!--
У квітні редактор журналу
“Бористен” Фідель Сухоніс
святкує свій день народження!

- Стор.1** Вітаємо з ювілеєм!
Стор.2-3 ПРАПОР (оповідання)
Стор.4-7 СУА
Стор.8-11 -Люди читають Біблію і запитують-
Стор.12-13 ЗБЕРІГАЙМО ЧИСТОТУ РІДНОЇ МОВИ
Стор.14 З листів до редакції
Стор.15-16 ЛИСТ ПРЕМ'ЄР - МІНІСТРУ УКРАЇНИ
Стор.17-18 ПРОСВІТЯНИ НЕВТОМНО ПРАЦЮЮТЬ
Стор.19-20 Дебют у “Бористені”
Стор.21- 25 ДИВІЗІЯ ВАФФЕН СС «ГАЛИЧИНА» В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ
Стор.26 Династія
Стор.27 Актуально крізь роки
Стор.28 - 32 До сторіччя Коледжу електрифікації Дніпровського державного аграрно-економічного університету (1921-2021).
Стор.33 І ще раз вишиванка!
Стор.34 --- Цікаво ---
Стор.35 Вишиванка - код НАЦІЇ
Стор.36 Українські рецепти

Прийміть сердечні привітання з нагоди Вашого 60-річчя. Нехай у Ваших задумах завжди буде мудрість, на роботі – підтримка, вдома – увага та взаєморозуміння, у серці – світло від людської вдячності. Бажаємо міцного здоров'я, нових досягнень та успіхів. Нехай завжди, аж до сторіччя, Вас супроводжує щаслива зоря удачі, Боже благословення, а у Вашому домі панують любов, злагода та добробут на многая і благая літ.

Команда журналу
“Бористен”

Долучайтесь до нас у соцмережі
facebook.com/borysteninfo

Ще більше цікавої та актуальної інформації на нашому сайті
borysten.com.ua

«Колонка редактора»

ПРАПОР

---оповідання---

Галина сьогодні чується найщасливішою жінкою у світі. Лише пару годин тому, як її Павло повернувся з війни, з Донбасу. Навмисно не попередив про свій приїзд. А вона від такого щастя могла й збожеволіти. Бо ледь не знепритомніла від зливи емоцій, коли відчинила вхідні двері їхньої «двушки» та побачила на порозі чоловіка.

Пригорнулося усім тілом до свого коханого. Відчула такий знайомий бентежний його запах. Не втерпіла і розридалася без зупину і голосно. А скільки вона плакала перед тим! Лише подушці відомо, як багато пролила сліз, поки Павло був на Донбасі. Благала, молила не їхати на війну та ще й добровольцем. Мовляв, не приведи Боже з ним щось станеться, як тоді їй самій з маленьким Ярославчиком залишитися. Але Павло настояв на своєму:

- Якщо ми цю наволоч на Донбасі не зупинимо, вони і до Львова дійдуть. І не буде вже України. А як нам з тобою без неї жити?!

Чотирирічний Ярославчик, почувши мамин плач, вибіг в коридор. У зарослому бородою дядькові батька не впізнав. Та й за півтора роки призабув тата. Заліз до мами на руки і давай разом з нею ревити. Павлові такий дует не сподобався.

- Що ж ти, козаче, рідного батька не впізнав?! Та ще й голосити почав. Хлопчик дивився з-під лоба. Схлипнувши раз, другий несміливо запитав:

- А ти справді мій тато? Бо мій тато у відрядженні...

У Петра підступно зволожнили очі. Підхопив у дружина сина на руки та притулився небритою щокою до

дитячого личка:

- Так, синку, я твій тато - Петро Засядьвовк. А ти мій син Ярослав Засядьвовк. Годі рюмсати, радіти слід, що ми тепер усі разом!

Галина дивилася на чоловіка і подумки повторювала за ним: радіти слід! Бо й справді повернувся з пекли без жодної подряпини. Хіба що у густому патлатому волоссі на голові щедро додалося сивини. Павло тільки скинув армійські черевики і все їхнє невелике сімейство сіло на диван, радіючи та сміючись такий довгоочікуваній зустрічі. Говорили без зупину усі разом хтозна-що. Бо тішилися і не могли нарадітися своєму товариству.

- А у мене ж для тебе дарунки, Ярославчику, повний рюкзак! - підхопився Павло з дивану. Поклав плямистий лантух посеред кімнати і, взявши на руки сина, присів поряд на підлогу. Ярославчик не розгубився і давай нишпорити у великій військовій торбі.

Спочатку витяг здорового яскравого пістоля. Коли натиснеш на його гачок, то починає торохтіти, як справжня зброя. Затим дістав іграшкового «Мерседеса». Батько показав як ним можна керувати на відстані за допомогою радіопульту.

А ще повітряного змія, котрого вони неодмінно будуть запускати на їхній замиській дачі. Та ще й повну торбинку солодоців!

І таких, що Славко не знав як вони і називаються. Зануривши у рюкзак котре рученята, хлопчик витяг зшиті разом два рівних шматки матерії жовтого і блакитного кольору. Славко з цікавістю подивився на тата.

- Це, синку, наш український прапор, з яким я захищав Вас з мамою від ворогів, - почав пояснювати малюку його знахідку.

- А що таке прапор? - допитувався Ярославчик.

Петро дещо розгублено замовк, не знаючи як дитині пояснити державний символ.

- Ну, розумієш, синку, в кожній країні є свій прапор. Він має свої особливі кольори. За ними і відрізняють, якої держави є прапор. Це немов би прізвище для людини. Всі знають, що ти Ярослав. Але якщо додати, що Ярослав Засядьвовк, то вже точно відомо хто такий.

Хлопчик водив пальчиками по жовтому і синьому полотну. Потім надивав якісь надписи на них.

- А це розписалися мої бойові побратими, з якими ми захищали нашу землю. Ось це підпис Івана Загори. А ця закарлюка Віталія Шумакова. А тут і прочитати легко можна - Геннадій Захарченко. Підростеш, я тобі про це все докладніше розповім...

Галина помітила, що чоловік дещо розхвилювався, побачивши в ручках сина жовто-блакитний стяг. Взяла хлопчика на руки та посадила у крісло

з торбою солодоців. Ярославчик швидко зосередив свою увагу на смаколиках. Запала тиша.

- Знаєш, Галинко, - Петро обійняв дружину за округлі, дівочі плечі. - Я й до війни наш прапор за ганчірку не вважав. Символ держави і таке інше. Але на фронті все це виглядає інакше, важливіше чи що. Скільки у нас хлопців за цей прапор полягли, скільки каліками стали! Бувало, почнуть сепари вогнем поливати, а перед нами наш жовто-блакитний прапор, пошматований кулями та осколками, на вітрові тріпоче. І кудись страх дівається, сміливість звідкись береться. Така сила у прапора! Про це мені багато хлопців розповідало....

Галина ніжно дивилася на чоловіка. Потім промовила:

- А знаєш, любий, коли така сила у цього прапора, то коли постаріємо, залишимо його у родині Ярославчика. А він своїм дітям передасть. Ось така буде у родоводу Засядьвовків сімейна реліквія...

Петро нічого не відповів, лише міцно обійняв і притиск до себе кохану дружину.

Фідель Сухоніс, редактор журналу
"Бористен"

--- СУА ---

Одна з найстаріших і найактивніших організацій української діаспори, Союз українок Америки (СУА), відзначила 6 грудня онлайн свою 95-ту річницю.

Союз українок Америки - одна з найстаріших діючих в українській громаді Північної Америки організацій. Її заснували 5 жінок із Нью-Йорка у 1925 році. Тоді українки поставили собі за мету: інформувати вільний світ про Україну, підтримувати матеріально та морально батьківщину, зберігати українську спадщину та культуру. Цю місію Союз українок Америки продовжує виконувати й у наш час.

Впродовж десятиліть СУА, за словами його голови Мар'яни Заяць, намагався зберегти українську ідентичність та допомогти Україні.

«Часи міняються, але та наша місія і фокус на Україну незмінні», - зазначила Заяць. До проголошення незалежності України СУА багато займалася діяльністю, пов'язаною за порушенням прав людини в Радянському Союзі. Після 1991 року багато зусиль іде на розвиток освіти та духовності в Україні.

«Ми почали жіночі студії в Українському католицькому університеті, який тепер перетворений на центр духовного відродження України, який ми підтримуємо. Католицькій семінарії під Києвом допомагаємо і Волинській академії», - розповіла Заяць.

Крім того, в СУА допомагають і самотнім літнім українкам. За словами Заяць, торік понад 200

жінок похилого віку, які живуть самі, отримали фінансову підтримку від СУА.

Вітальня членкині правління СУА Валентини Табака щовихідні нагадує вулик і є традиційним місцем збору 137-го відділу Союзу українок Америки. Відділ Табака заснувала у 2014 році, коли зрозуміла, що Україна як ніколи потребує допомоги. Заснувала, аби об'єднати різні покоління іммігрантів та показати новий рівень ефективності.

Вона розповідає, що 137-й відділ відрізнявся від усіх інших тим, що тут практично всі членкині були з України, це жінки від 18 до 65 років.

І Табака, і Заяць визнають: один з головних викликів організації - подолати відірваність між жінками різних поколінь. За словами Табаки, саме симбіоз старшого і молодшого покоління дає найкращі результати. Саме тому вона намагається маскимально працювати з молоддю. Разом зі своїм відділом вона організовує покази українських дизайнерів, а восени 2018 провела конкурс краси «Міс українка Нью-Джерсі». Табака розповідає, що одним із завдань було показати українських дівчат - розумних, освічених, з новим баченням.

Переможниця конкурсу, 23-річня Юлія Вознюк, - одна з наймолодших членкинь СУА. Вона розповіла, що її мама і багато знайомих є членкинями СУА. Дівчина була вражена роботою Союзу українок Америки, зокрема, добротним складовою.

Вознюк відзначила, що доброчинність відкриває дуже багато дверей, допомагає чинити добро, об'єднати людей з різних куточків світу.

За словами Заяць, саме така молодь, як Юлія, яка активно долучається до спільноти, і надихає старе покоління вірити, що це служіння Україні в еміграції, яке вони започаткували, буде продовжуватись і надалі.

Як повідомлялося, упродовж цього року до СУА приєдналося 119 нових союзниць. Продовжується праця

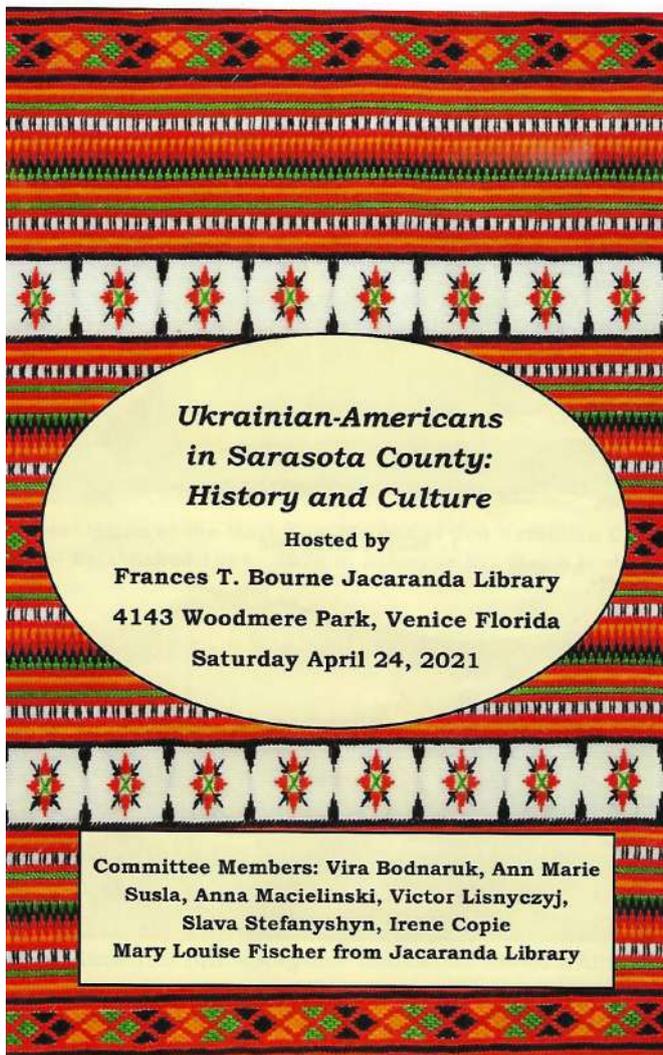
в рамках 15 існуючих проєктів, повідомляє Міст online. В Союзі українок Америки допомагають хворим, сиротинцям, самотнім людям літнього віку, фінансове сприяння ветеранам та сім'ям полеглих у війні на Донбасі, студентам, талановитим дітям тощо.

Кошти для проєктів союзниць збирають, проводячи проводять мистецькі вечори, аукціони й ярмарки.

Українська Громада у Південно-Західній Флориді

З нагоди 100-річчя Сарасота повіту (Sarasota County) на Флориді, місцева публічна бібліотека Джакаранда (Jacaranda Library) у місті Веніс запросила 56 відділ Союзу Українок Америки (СУА) мати виставку українського народнього мистецтва та доповідь про українсько-американську громаду, яка проживає у цьому повіті. Слава Стефанишин, музейна референтка Відділу та Рома Гуран, пресова референтка, підготували виставку українського мистецтва, яка тривала увесь місяць квітень.

Доповідь про українсько-американську громаду в Сарасота повіті (яка включає міста Веніс, Норт Порт і Сарасота) підготували Віра Боднарук і Анн-Марі Сусла

на суботу 24-ого квітня. Число слухачів було обмежене до 30 осіб через карантин коронавірусу, а доповідь була виголошена на подвір'ї бібліотеки. Тому, що неможливо було мати екран для ілюстрації матеріалу доповіді на подвір'ї, була виготовлена брошура з відповідними світлинами до тексту, яку виготовила Анна Мацілінська (орг.референт Осередку ім.св.Андрія) з фотографіями Віктора Лісничого, голови Осередку ім.св. Андрія в Норт Порті.

Анн-Марі Сусла цікаво розповіла про перших українських відвідувачів цієї околиці, де знаходяться теплі мінеральні води (Warm Mineral Springs), а потім про пенсіонерів з північної Америки та Канади. Вони почали поселюватися тут і засновувати свій Культурний і Релігійний Осередок, українські церкви та відділи українських-американських організацій. На нинішній день тут проживає понад 5,000 осіб українського походження з різних хвиль приїзджих. Тут існують і активно працюють Українські-Американські Ветерани, пост 40; Український-Американський Клуб; Союз Українок Америки, Від. 56; Товариство Української Мови ім. Шевченка; Мужеський Клуб. Майже всі вони входять у Громадський Комітет південно-західньої Флориди.

З рамени Громадського Комітету відбуваються спільні відзначення Злуки Земель України 22-ого січня; вечір в честь Тараса Шевченка в березні; згадка про Чорнобильську аварію 26-ого квітня; День Незалежності України 24-ого серпня в North Port City Hall; Голодомор-Геноцид 1932-33pp.

Крім загальних імпрез кожне Товариство має ще й свої особисті імпрези: доповіді на різні теми, концерти, щоб збирати фонди на

поміч потребуючим (особливо потерпілим на війні на Донбасі); пікніки; церковні свята.

Після слова **Анн-Марі Сусли**, бібліотекар **Джакаранда** бібліотеки **Мері Фішер** запросила присутніх до середини бібліотеки, де **Ірина Копі** продемонструвала писання писанок, а **Богдана Пужик** давала пояснення. Імпреза була дуже успішною і дирекція **Джакаранда** бібліотеки щиро дякувала **Лесі Попель**, голові **56 Від. Союзу Українок Америки**, за участь у відзначенні **100-річчя Сарасота** повіту.

Віра Боднарук,
реф. Зовнішніх Зв'язків **56 Від. СУА**

Ірина Копі демонструє писання писанок

Анн Марі Сусла виголошує доповідь на подвір'ї бібліотеки

++++Християнська сторінка++++

Люди читають Біблію і запитують-

Листи від читачів «Бористену» це теж вияв нашого спілкування. Усім дякую за увагу й листи. Отож пише Олександр Петрович Труханов з села Зазим'я на Київщині: «Давно кортіло написати та все не наважувався, соромився, бо питання моє для мене соромливе. Я вирішив попросити вислати мені Євангеліє, якщо це можливо. Прошу не тому, що дожився до того, що не можу купити, а й тому, що не знаю де. Такий час настав смутний. Так що ви вибачайте. Якщо зможете вислати, то я буду дуже вдячний».

Відразу скажу, що усім, хто до нас звертається з такими проханнями, ми висилаємо книги через місію «Добрий самарянин», за що я місії вдячний. Водночас хочу нагадати людям про історичну подію в селі Зазим'я, а саме про повстання 1920 року проти більшовиків. Навесні 1920 року розпочався наступ польсько-української армії, який викликав значне посилення селянського руху. Більшовики зазнали поразок на всіх фронтах. Повстання почалося у квітні 1920 року з відмови селян на спробу комісарів 12-ої більшовицької

армії реквізувати сільських коней. Був утворений Повстанчий комітет на чолі зі старостою села Приходьком Євдокимом Івановичем. Для придушення повстання в село був висланий загін зі ста чекістів, які після тривалого бою були знищені. Повстання тривало понад місяць. До нього приєдналися мешканці сусідніх сіл, а також Борисполя. Для подолання повстання була залучена Башкирська бригада, чисельністю у 800 вояків піхоти, 200 шабель і 600 коней, 15 кулеметів.

Звісно, проти такої сили було важко встояти. Але більшовики в цілому програли і тепер ось люди повертаються до Церкви, до Бога. Про труднощі такого повернення пише Василь Федорович з Стрия, прізвище важко розібрати, ніби Стригус: «Як на мене, дуже важливо розмовляти з людиною, яка з тобою одної віри. У нас як хто не туди ходить, не у правильну церкву, то його не поважають, бо як говориться який піп такий і приход. В усіх церквах по-різному проповідують. Я сам хотів колись йти до семінарії, але не склалося». Більшість українців належать до однієї віри і це віра християнська, віра в Господа нашого Христа Спасителя. А вибір християнської конфесії – це вже особиста справа, тому що кожна конфесія, кожна Церква має бути під опікою Ісуса Христа. Водночас і погоджуюся з Василем Федоровичем, що можуть бути церкви, де, як він пише, «по-різному проповідують». Причини цього різні. Про свою проблему написав Михайло Дзюба з села Микуличин Івано-Франківської області: «Знаю, що Ісус робив багато чуд, зцілень і уздоровляв. У мене давня хвороба та про неї розказувати не хочу, бо надійшло та й вам воно не треба. Ви мені скажіть, куди мені з моїми проблемами податися і до якої святині звернутися, щоб одужати».

Але не посилайте далеко аж у Ізраїль, бо у мене мало грошей. Посовітуйте щось в Україні, і краще щоб воно було в Івано-Франківській області. Так що, будь ласка, допоможіть каліці, бо те, що всі радять, я не вірю. Задарма час витрачу, потружусь, а діла катма. Зарані велике спасибі от Михайла Дзюби». Їздити не обов'язково. Ісус Христос зілював недужих не як лікар, а як син Божий, як Господь. Апостол Матвій (9:6) розповів як Ісус зілвив розслабленого, якого принесли на ношах його друзі. Він пише: «Як побачив Господь їхню віру, то сказав розслабленому: «Будь бадьорий, сину! Прощаються тобі гріхи твої!». Пригадаймо зілення дочки хананеянки, яка вірила, що Ісус може зробити це чудо. Страждання навчили її смиренню, а любов до хворої дитини - наполегливості. Ісус зміг поставити її приклад для нас усіх: віра, смирення і наполегливість у молитві. Без віри годі чекати на зілення також від медицини. Олександр Васильович Овчинников з Краматорська Донецької області написав листа російською мовою: «Нарешті зібрався написати до вас в редакцію. Раніше я частенько тривожив ЗМІ своїми звертаннями, а тепер робити це стало складніше та й з листами обходяться неповажно. Так от до справи. Я переселенець, раніше жив в Донецьку, тепер живу в Краматорську, але це не важливо. В Донецьку у нас не було радіопередач українською мовою, а тут вони хоча й небагато, але є. Коли радіопрограму я слухаю, то не усе до мене доходить через те, що вона українською мовою. Ніби усі слова розумію, але суть іноді не вловлюю». Я співчуваю Олександрові Васильовичу Овчинникову і не можу докоряти йому. Так склалося, що за більшовицького режиму російську мову зробили визначальною і дехто з українців навіть соромився батьківської мови як сільської, простонародної. Українська мова це

мова наших батьків, немає причини її зрікатися. Олександр Васильовичу можу порадити вивчати українську мову. А ще можна запросити до слухання програми сусіда-українця, який витлумачить почуте. Ольга Сушко (це на конверті, а в листі вона написала Сушенко) живе в Бахмуті на Донеччині і пише про біблійних пророків: «У мене до вас одне запитання. В Біблії багато пишеться про пророків і от стало мені цікаво, чи на тих пророках, що в Біблії прописані, пророки закінчилися? Чи були в усі часи інші, про яких не всі знають? От Шевченка теж інколи називають пророком і ще декого теж. Якщо вони були, ті пророки, то, будь ласка, підкажіть, які і взагалі хто таких людей має право називати пророками. Спасибо за відповідь. З повагою, Сушенко Ольга». Ось ще один лист з цієї теми. З Яремчі пише Ярослав Федько: «Мені стало цікаво, бо не зрозумів до ладу, чого одні великі пророки, а інші малі? В Біблії на сторінці «Зміст» вони позначені саме так, а вже в тексті, то ні. Йдуть один з одним і неясно, хто з них головніший. Як буде ваша ласка, то поясніть мені та таким недолугим як оце я, за яким порядком пророки стоять у Біблії, хто з них найважливіший і чому одні великі, а інші ні. Дякую. З повагою, Ярослав Федько». Феномен пророцтва, який описаний в Біблії, не піддається точному визначенню, хоча він і є постійним, але далеким від того, щоб завжди мати ті самі характеристики і викликати ті самі інституції. У переважній більшості пророки перебували в оточенні царя, де вони допомагали йому в прийнятті важливих рішень у всіх сферах його діяльності і діяльності царського двору. При святилищах пророки влаштовували овації царю в день його проголошення царем, виголошували пророцтва, а деякі з них проповідували народу. Головне, що пророки провістили народу

Головне, що пророки провістили прихід нашого Господа Ісуса Христа на землю, до людей.

Чи є пророки в сучасній церкві?

Немає. Очевидно, що дар пророцтва був тимчасовим даром, наданим Господом для заснування церкви. Пророки відігравали вагому для церкви роль (Еф. 2:20), вони проголошували звістку від Бога першим віруючим. У ранніх християн не було повної Біблії, а деякі з них не мали доступу до будь-якої з книг Нового Завіту. У Новому Завіті пророки заповнили прогалину, проголошуючи послання Господа людям, які інакше не змогли б їх почути. Остання книга Нового Завіту (Об'явлення) була завершена наприкінці першого сторіччя. Тому Господь посилав пророків, аби проголошувати Своє Слово власному народові.

Якщо метою пророків було проголошення Божих істин, то навіщо пророки потрібні сьогодні, якщо ми маємо повне одкровення від Бога – Біблію? Якщо пророки були фундаментом ранньої церкви, то хіба ми все ще продовжуємо добудовувати цей «фундамент» сьогодні? Чи може Бог дати комусь звістку, щоби передати її комусь іншому? Ні! Чи відкриває Бог комусь істину в надприродний спосіб і дає цій особі можливість повідомити її іншим? Ні! Чи буде це біблійним даром пророцтва? Ні.

Тепер про великих і малих пророків.

Окрім книг великих пророків, до яких відносяться Книги Ісаї, Єремії, Єзекиїля і Даниїла, серед старозавітних священних книг містяться ще 12 книг так званих малих пророків. Малими ці пророки називаються тільки через те, що їх книги мають порівняно малі розміри. З малих пророків про Месію писали Осія, Іоїль, Амос і Михей – сучасники пророка Ісаї, а також пророки Аггей, Захарія і Малахія, які жили після вавилонського полону. Книгою пророка Малахії закінчується

старозавітне Писання.

Тарас Григорович Шевченко не був пророком. Люди мають право його так називати з уваги на його роль в історії народу. Але пророки були Божими провісниками про пришествя Месії, а Шевченко таких провіщень не чинив.

Цікаву тему порушила в листі з Кременчука О. М. Вільна: «Зараз мало де з людьми говорять. Зараз проста людина нікому не цікава, ото тільки коли треба їм до влади дорватися, тоді тільки про нас і згадують. Хочу вас попросити, якщо можна, більше писати про жінок, про те, як їм жити, бо зараз дуже важко у цьому світі жінці, а допомоги ні від кого немає. Я б розповіла про себе і свою долю, поділилася б, але боюсь, що не усім це буде цікаво, а у вас, мабуть, є багато історій, які були б корисними усім. Так що звиняйте, якщо щось не те сказано і будьте здоровеньки».

Ще один лист з Донеччини, з села Удачного Покровського району, від Валентини Володимирівни Удод. Вона пише: «Світ зараз дуже змінився, став занадто швидким і агресивним, і дуже не вистачає в ньому добра і спокою. А ще мудрості. Я пенсіонерка і мені в цьому світі вже багато не треба, а от про молодь хочеться молитися й молитися. За їхнє майбутнє. Тривожне воно, а головне малодуховне. Я все життя провчителювала, тож розумію, що кажу. І то не буркотіння літньої людини, а констатація очевидного факту. І тут без Божої допомоги, без Його волі нічого не поробиш. У мене серце кров'ю обливається, коли бачу, як наша молодь у буквальному смислі гине і фізично, і духовно, а от до церкви їти не хоче. У нас громада невелика, але молоді практично немає. Я ж навіть і досвідчена людина, а ї то ніяк достукатися до їхніх сердець не можу, щоб переконати їх піти вірним шляхом життєвим. Вже і так, і сяк пробувала, а не виходить. І пастор наш, хоче ще й сам ще дуже

молодий чоловік, а той ніби вже руки опустив. Не йде молодь до церкви. Може поради́те, як відкрити серця молоді до Церкви, до Бога? Пропадають же, спиваються, а наркотики то вже така біда, про яку їй згадувати не хочеться. Буду дуже вдячна за відповідь.

Цілком погоджуюся з Валентиною Володимирівною Удод. Сучасний світ має надто багато спокус для молоді. Але порятунок молодих полягає також у переданні їм християнської істини про спасіння і вічне життя з Ісусом Христом. Це нелегке завдання, але ми усі мусимо його виконувати. Церква має йти до молоді через бесіди, через залучення до благодійних справ. Звісно, усіх ми не порятуємо, але це вже справа кожного зокрема.

Цей лист написав з Кременчука Прит: «Ви вели мову листи, які вам люди пишуть і от одна жіночка бідкається про кінець світу. Ви їй піддакуєте, все вона правильно пише, ознаки є, тільки не всім дано те все побачить, а токмо Богу. От тут я з вами не согласний. Те що Богу Богове, а кесарю кесарева, те і школьнику понятно. От тільки я на своєму віку вже стільки надивився тих ознак кінця світу, що їй не перецитатъ. І що? Кожного разу кричать, що кінець світу настав, рятуймося, а воно нічого не случается. Так що, добродії мої хороші, не треба вообщє про такі вопроси і заїкатъся. І так у нас обстановка напружена, кругом тільки одні проблеми, одні біди і жистъ стала просто складна до ужасті, а тут ще їй ви додаєте негативу. Про добро, про все хороше говоріть. А про погане у нас багато таких знайдеться, щоб тобі настроєніє спортить. Кожний повинен займатися своїм і не перебігати дорогу. Краще поради́те людям, як вижитъ, де заробить, як на ту мізерну пенсію ноги не протягти. Бачте, дожилися, хоч милостиню йди просить. Хіба ж раньше таке могло случитъся? Хіба так молодеж воститували? От тут проблема, а

не в кінці світу. Нехай не бояться, всі помремо, всьому свій час, так що і панікувати не треба».

Так, усі ми помремо у нашому земному житті. Але Ісус Христос приніс вістку про вічне життя з Господом у Царстві Небесному. Кожен має вільний вибір: повірити Синові Божому чи ні. Важко жити простим людям в Україні, але через ці страждання лежить шлях до блаженства. Цей шлях – лише з Ісусом Христом. Хто бачить інший шлях, може йти ним, але знати, що на нього чекає жахлива безодня. Ісус Христос сказав, а апостол Матвій записав (25:46): «І ці підуть на вічну муку, а праведники на вічне життя». Послухайте Бога. У цьому ваше спасіння і радість земного життя.

З Києва пише Ольга Василівна Трухан: «На жаль, у мене обмалє духовних книжок. Є тільки ті, які зрідка розносять по квартирах добрі люди. То якщо ваша ласка, пришліть, що можете. Буду дуже вдячна і дякуватиму Богу за вас».

Я хочу відразу Ольгу Василівну Трухан з Києва застерегти, що книги, які зрідка розносять по квартирах добрі люди, не завжди християнські. Будьте уважні й обережні. Не залишайте свого самостійного читання Святого Писання, бо вартє самому прочитати й узяти Божі настанови за провід у вашому житті. Нехай Господь вас провадить, дорогі друзі. Амінь

Почесний доктор теології та професор кафедри релігієзнавства НаУОА Леонід Остапович Якобчук

ЗБЕРІГАЙМО ЧИСТОТУ РІДНОЇ МОВИ

Що таке "рейтинг?"

Читаю новини з київських ЗМІ і маю невтішне враження. Мені здається, що диктори пишуть українсько-англійським суржилом. Саме тепер в Україні вибори, тож часто читаємо і чуємо про "рейтинги" поодиноких політиків. Чому англійські "рейтинги", а не українські оцінки; де поділося наше оцінювання?

За радянських часів багато писали про те, що СРСР наздоганяє і переганяє Америку, а тепер в Україні як видно, дуже популярні "рейтинги". Шкода, що не популярна там національна гідність у пошануванні рідного Слова.

До речі, в академічному СУМ слова "рейтинг" немає. Не знайдете його і в Українсько-англійському словнику М.Л. Подвезька, ані в Правописному словнику Г. Голоскевича. Чи не вперше слово "рейтинг" появилось в академічному Орфографічному словнику української мови (Київ, 1994). Сумно, що наші мовознавці здоганяють Америку зайвим запозиченням англійських слів зі шкодою для українських.

Про семантичні відмінності між
словами

байрак, гай, діброва і левада

Байрак -- це ліс у яру, або яр, порослий лісом, чагарником, напр.:

За байраком байрак,
А там степ та могила.

Т. Шевченко

Гай -- це невеликий, переважно листяний ліс.

Гаї шумлять –
Я слухаю.

П. Тичина

Діброва -- листяний ліс на родючих ґрунтах, у якому переважає дуб.

Ой діброво – темний гаю!
Т. Шевченко

Поряд з формою "діброва" вживається форма "дуброва".

Гомін, гомін по дуброві.

Українська народна пісня

Левада -- присадибна ділянка землі з сінокосом, городом та плодовим садом

або іншими деревами.

Про затишок рідних левад,
Де вітер ніжну лозу колихав,...

Г. Кочур

Чи можна оказати вплив?

Дехто не задає собі
труду, щоб перекласти російське
слово чи словосполучення, як
наприклад оказати вплив.

Слово вплив є в українській мові,
але оказати немає. Можна здійснити
вплив, зробити вплив або просто –
впливати чи вплинути на когось.

Не дай Бог! чи Не дай Боже!?

Йдеться про кличний відмінок у звертанні. Виглядає так, -- пише знаний мовознавець Микола Лесюк, що українці в Україні ще не скоро звикнуть до цього сьомого відмінка в українській мові. Це хібатітькитому, щойого немає в російській мові. Дається взнаки понад 360-літня експансія Росії та панування її мови в Україні. Нас привчили використовувати у звертаннях називний відмінок замість кличного, як у російській мові, і нині не можемо відучитися від цього.

Тому інколи навіть високограмотні люди кажуть з-російська *не дай Бог!*

А треба в звертаннях використовувати кличний відмінок: мамо, тату, рідна земле, Батьківщино, дорогий друже, Господи Боже і подібні.

Отже, і в цьому звороті треба казати по-українськи: -- Не дай Боже!

Чи є сливочне масло?

В Україні кажуть, що є. Але це масло зовсім не зі сливок (грушок чи яблук, бо це було б повидло), це масло із вершків, які спливають на настояному молоці (у Галичині це називають *слилок*).

У російській мові -- це *сливки* – те, що зливають (сливають). Отже, масло вершкове, а не сливочне.

То яке ж це м'ясо?

Кажуть, що в Україні не все можна дозволити собі з'їсти шматочок жареного м'яса". Та й не лише в Україні... Але "жарять" його російськомовні люди, а українці їдять смажене м'ясо, смажену картоплю, що хто може всмажити.

Правда, дехто вважає, що коли м'ясо печуть на вогні, на жару, тоді це жарене м'ясо, якщо готують на пательні, сковороді, тоді воно смажене.

Про сполучники та, і

Коли вживати сполучника **та** в значенні **і**, а коли ставити сполучник **і** – це питання здебільшого стилістичне: якщо в реченні вже є сполучники **і** та **й** або попереднє слово кінчається на **і**, тоді для стилістичної різноманітності може прислужитися сполучник **та**: "Вона **й** її мати **та** багато інших людей знали про це"; "Батько наказав мені **та** його братові полагодити повітку".

Сполучником **та** в значенні **і** поєднуються також близько споріднені поняття, стани й явища, а крім того, стани й явища, одне з яких впливає з другого або зумовлене другим, стани й явища, які чергуються: "батько **й** мати", "ходить **та** плаче", "сміється **та** плаче", "блискає **та** гримить", "кажуть **та** пишуть" і т. ін.

Нема також ніякої значенневої різниці між словом **але** й сполучником **та** в значенні **але**, і коли ставити **те** чи **те** слово – це питання лише стилю.

Слова і вислови, що засмічують нашу мову

"Геноцид проти народу" замість
"геноцид народу"

"Глас вопіючого на пустині"
замість "голос волаючого в
пустелі"

"Дослідницький центр" замість
"дослідний центр"

"Ехо війни" замість "відлуння
війни"

"Звернутися з жалобою" замість
"звернутися зі скаргою"

"Зйомочна площадка" замість
"знімальний майданчик"

"З точки зору науки" замість "з
наукового погляду"

"Картавий чоловік" замість
"гаркавий чоловік"

"Кругодобове чергування"
замість "цілодобове чергування"

"Любимець публіки" замість
"улюбленець публіки"

"Мені все ясно" замість "мені все
зрозуміло"

"Паперова волокита" -- замість
"паперова тяганина"

"Робочий телефон" замість
"службовий телефон"

"Родильний будинок" замість
"пологовий будинок"

"Рознічна ціна" замість
"роздрібна ціна"

"Службова командировка"
замість "службове відрядження"

"Сміхотворна ціна" замість
"сміховинна ціна"

"Товариство по
розповсюдженню" замість
"товариство з розповсюдження"

"Топливий сезон" замість
"паливний сезон"

"Трудолюбивий чоловік" замість
"працьовитий чоловік"

"Чорт побери (побирай)" замість
"лихий би його взяв, чорти б його
забрали, взяли!"

Шановний пане Сухоніс!

Заторкнули Ви нашу мову в своєму писанні. Скажу тільки, що мала я троє дітей і в той час як були вони малі, було у нас дуже модно говорити і слухати про так званій "melting pot". Але ми тоді молоді матері вперто працювали, щоб наші діти вивчили як першу мову українську, а англійською не журились. Це не було легко. Багато про це тоді писалось в журналах і часописах про важність знання мов.

Наші діти говорять бездоганно українською та англійськими мовами.

Та на жаль сьогодні ця імперативна важність десь загубилась.

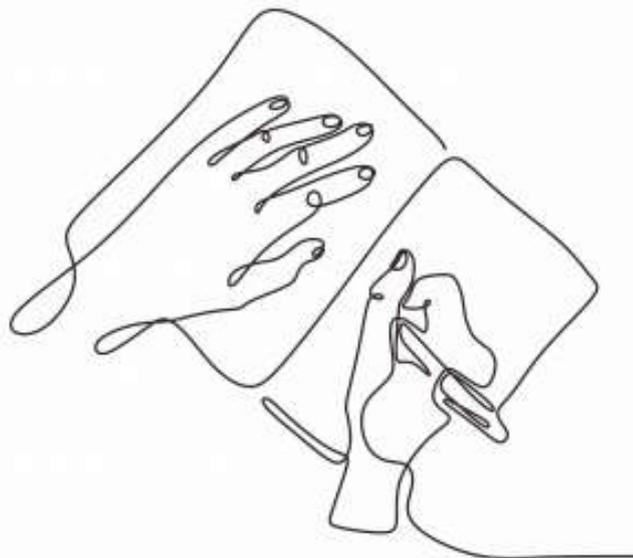
Хочуть щоб скоро діти говорили англійською а про патріотичну та умову вартість і немає мови.

Це не легка справа вивчати було наших діток говорити по українськи в чужому морі, але ми тоді в тих умовах це зробили. Сьогодні, коли така свобода, то це багато легше, але люди не хочуть. Воліють скоро "американізуватись", а що тоді буде з діаспорою коли не знатимуть своєї рідної мови і хто буде боронити Україну коли не буде наших установ та організацій.

Боліємо над русифікацією нашої мови, бо мовляв так звикли говорити. То треба відвикнути і вживати літературну мову, а не якісь суржик чи завчені звички.

Вітаю з близьким святом Великодня. На все добре.

Ореста Фединяк (Чикаго, США)

ЛИСТ ПРЕМ'ЄР - МІНІСТРУ УКРАЇНИ

15

№04(357)

ГОРІСТЕН

*Вельмишановному пану Денису
Шмигалю
Прем'єр-міністру України
Кабінет Міністрів України
вул. Грушевського, 12/2
01008, м. Київ, Україна
prshmygal@kmi.gov.ua*

*Вельмишановний пане
Прем'єр-міністре України!*

Відкритий лист до Прем'єр-міністра України у справі множинного громадянства Указом Президента України Володимира Зеленського від 4 березня 2021 року № 85/2021 затверджено рішення Ради національної безпеки і оборони від 26 лютого 2021 року «Про невідкладні заходи щодо протидії загрозам національній безпеці у сфері громадянства». В рамках цього рішення планується розпочати міждержавний діалог щодо укладення двосторонніх угод із заінтересованими державами (очевидно крім таких, які визнані Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом) відносно можливостей запровадження множинного громадянства, що є вповні зрозуміло. Однак, у цьому рішенні передбачається заборона громадянам України, які також мають громадянство іноземної держави, претендувати на виконання функцій держави або місцевого самоврядування в Україні. Громадська організація «Україна-2050» вважає, що тут потрібно зробити важливий виняток для української діаспори, яка проживає в іноземних країнах, але є передусім

українською, а не тільки іноземною.

Слід також врахувати при врегулюванні питань щодо множинного громадянства значний внесок і допомогу української діаспори у державному будівництві України та раніше оголошену Президентом України Володимиром Зеленським державну програму «Повертайся і залишайся» з метою стимулювати повернення із-за кордону українців та активне включення їх у подальший розвиток української держави.

Громадська організація «Україна-2050» нагадує, що за оцінками Світового банку, українцями, які живуть за межами України, перераховано до фінансової системи України за 6 років від 2015 до 2020 року понад 74 мільярдів доларів США. Для порівняння за тих самих 6 років Міжнародний валютний фонд надав Україні кредитів на 12 мільярдів доларів США. Лише у критичному 2020 році – році пандемії коронавірусу, від українців із-за кордону до фінансової системи України було перераховано майже 14 мільярдів доларів США. За той самий час, Міжнародний валютний фонд надав Україні кредитів на 2,1 мільярда доларів США. Окрім цього, українська діаспора, на чолі зі Світовим Конгресом Українців, допомагала українському народу в Україні, співпрацюючи з нашими Церквами, владними структурами України та держав свого проживання і громадянським суспільством, зосереджуючи свої зусилля на таких основних напрямках: (1) зміцнення міжнародної коаліції на підтримку України в захисті її територіальної цілісності від гібридної агресії Російської Федерації супроти України; (2) протидія російській

дезінформації та поширення правдивої інформації про Україну; (3) надання Україні економічної, технічної і гуманітарної допомоги для подолання наслідків російської військової агресії; (4) підтримка євроінтеграційних прагнень України, включно з підписанням, ратифікацією та виконанням Угоди про асоціацію між ЄС і Україною та запровадженням для України безвізового режиму до Шенгенської зони; (5) надання Томосу про автокефалію Православної Церкви України; (6) визнання Голодомору геноцидом українського народу; та (7) спостереження за чесністю та справедливістю президентських і парламентських виборів в Україні. Враховуючи вищезазначене, Громадська організація «Україна-2050» пропонує владним структурам України ввести законодавчі норми, які б дозволяли особам із української діаспори, без відмови від іноземного громадянства держав, з якими Україна підтримує дружні дипломатичні стосунки: 1) набувати чи зберегти українське громадянство; 2) з таким множинним громадянством вступати: А) при умові постійного проживання в Україні, на державну службу України (окрім військових установ і відомств з національної безпеки) та обиратися до Верховної Ради України і органів місцевого самоврядування в Україні; та Б) на дипломатичну службу України. Громадська організація «Україна-2050» заявляє про свою готовність співпрацювати з Кабінетом Міністрів України для вирішення актуальних питань щодо множинного громадянства та використання потенціалу української діаспори у зміцненні української державності.

**У разі будь-яких запитань
щодо координації можливої**

**співпраці просимо звертатися
до представника організації
в Україні – Виконавчого
директора ГО «Україна-2050»
Мирона Найдю (ел. адреса:
mnyda@ukraine-2050.org / Тел.
WhatsApp : +380 67 671 55 05).**

З повагою

Евген Чолій
Президент Громадської
організації «Україна-2050»
Президент Світового Конгресу
Українців (2008-2018 рр.)

Мирон Найдю
Виконавчий директор
Громадської організації
«Україна-2050»
Громадська організація (ГО)
«Україна-2050» є неприбутковою
організацією, заснованою, щоб
сприяти втіленню в життя
за час одного покоління – до
2050 року – стратегії сталого
розвитку України, як повністю
незалежної, територіально
цілісної, демократичної,
реформованої та економічно
конкурентоспроможної
Європейської держави.

www.zarobosko.ru

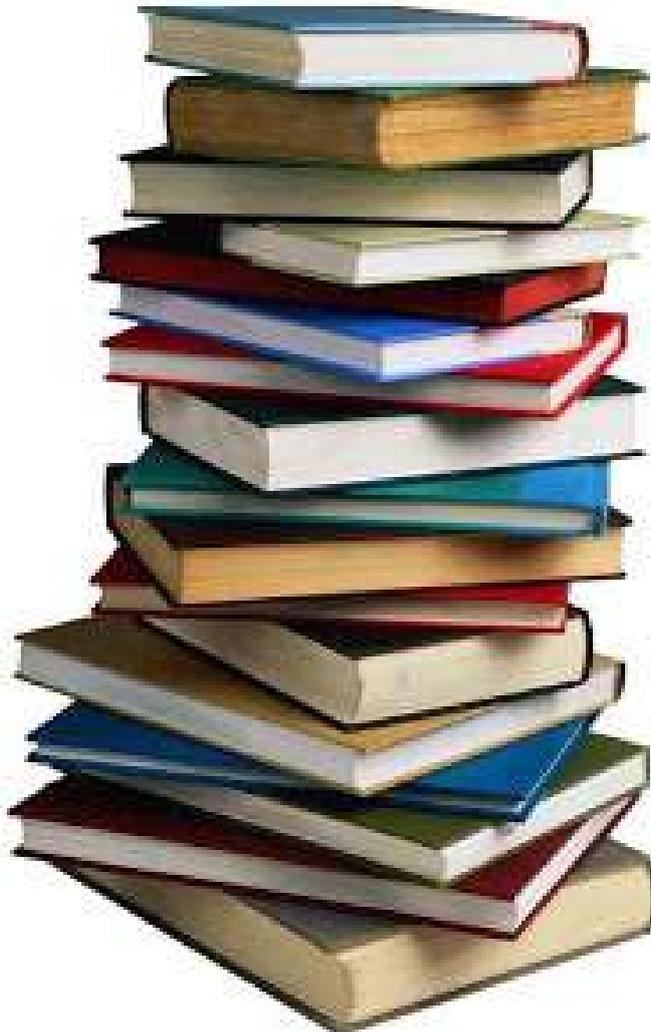
У цей нелегкий час коронавірусу праця просвітян України не зупинилася, хоч трохи сповільнилася через різні перепони. Але вони й далі працюють над виданням книжок, вшановують пам'ять місцевих письменників, виховують нове покоління на демократичних засадах, оберігаються депутатами до місцевих та обласних рад. Найновіші вістки та святочні побажання для членів Товариства Української Мови ім. Шевченка (США) надійшли від просвітян Хмельницького, Полтави, Самбора, Луганську, Херсону та ІваноФранківську. Хмельницький - Кошиня голова обласної «Просвіти» письменниця Ніна Шмурикова-Гаврилюк опрацьовує до друку новостворені книжки для дітей до друку. Вона повідомляє, що недавно помер відомий літератор Хмельниччини Микола Мачківський і в його пам'ять відбувся захід в обласній науковій бібліотеці, використовуючи відео. Присутніх було небагато і всі в масках, як вимагає карантин. Полтава - Голова Микола Кульчинський інтенсивно працює над перевиданням спогадів про Другий Зимовий Похід. Недавно він був обраний депутатом обласної Ради і це є корисним для «Просвіти» - дасть ширший контакт з населенням. Завдяки активній праці пана Миколи у Полтавській «Просвіті» на сьогодні було надруковано 17 книжок у серії «Просвітницька книгозбірня», які розсилаються до бібліотек і шкіл, як також доступні для пересічних читачів. Самбір - Олександра

Сумарук, голова «Просвіти» Самбора, недавно була обраною депутатом до районної ради. Хоч вона не думала, що виїде, але це сталося, бо її виборчий округ був у районі школи, де вона працює вже багато років. Також її знають через активну працю в «Просвіті». Тепер просвітяни Самбора невтомно працюють над реставрацією будинку «Просвіти» та встановленням «Меморіалу воякам УГА». Також в пляні є поновити роботу «Просвіти» в сусідніх районах. Луганщина - Голова обласної «Просвіти» Луганщини, який тепер перебуває «на вигнанні», тримає тісний контакт з просвітянами Луганщини. В 2020 році було видано 5 видань з української історії та духовності. Їх автори - просвітянські активісти: Ігор Саєнко - «З історії українського козацтва на Луганщині», Ольга Борисова - «Історія України у 2 томах», Олександр Добровольський (луганський просвітянин, який мешкає в Донецькій області) - «ОУН на Донеччині» та «Від УНР до ОУН», Володимир Семистяга-численні статті до «Енциклопедії Сучасної України». Готується до друку видання «Луганщина просвітянська». Іван Захарченко готує видання «Дяківська Слобода» (історія та сучасність). Створюються нові осередки «Просвіти» в Троїцькому, Білокураїнському та Новоайдарському районах. В грудні вшанували пам'ять видатного луганця Миколи Руденка.

Продовжується підтримка просвітянських осередків на окупованій Луганщині та Донецькій та громад УПЦ Київського патріархату, УГКЦ та УПЦ. Робиться все можливе, щоб продовжувати просвітянську роботу на належному рівні! Херсон – Голова обласної «Просвіти» Олег Олексюк повідомляє, що готують до друку книгу «Культурно-дозвілєва діяльність Херсонської обласної універсальної бібліотеки ім. Олесь Гончара». Це сприятиме на науковому рівні підтвердити важливість культурно-просвітницьких заходів «Просвіти». Книга буде поширена по обласних книгозбірнях України.

Це також сприяє вихованню української молоді на теренах Південної України. Івано-Франківськ – «Просвіта» Івано-Франківська започаткувала видання часопису «Галицької Просвіти», який інформує членство про події місцеві, обласні. Товариство Української Мови ім. Шевченка (ТУМ-Чикаго, США) радо допомагає обласним «Просвітам» книжками та фінансово у їх величезній праці у розвитку незалежної, демократичної України.

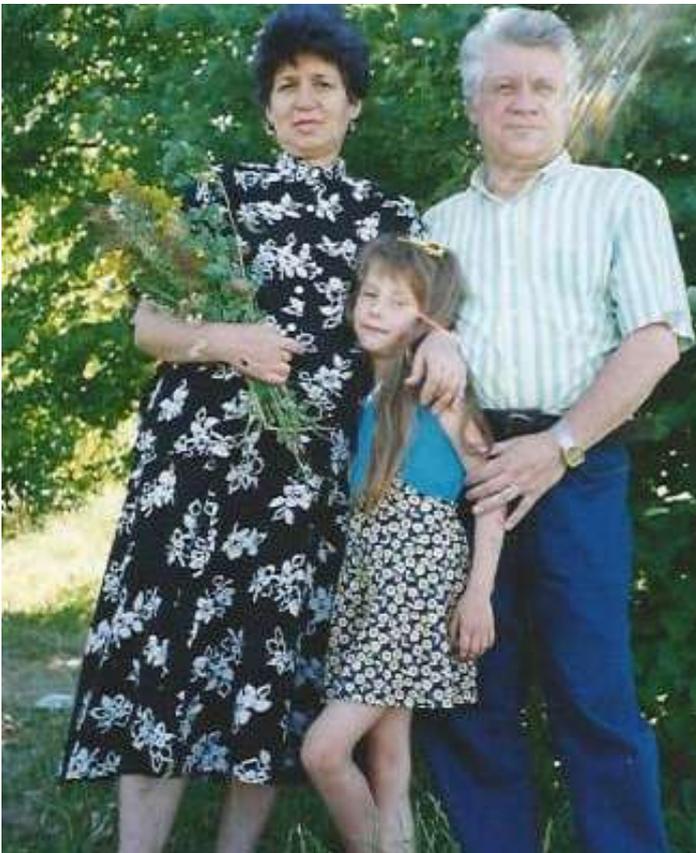
Проф. Віра БОДНАРУК,
голова ТУМ (США)

Його вивчають на уроках української мови та літератури

Книги в моєму житті з дитинства. Я виросла в родині письменників – тато Фідель Сухоніс і дідусь по маминій лінії Валентин Чемерис займаються цим усе життя. Я люблю читати, надаю перевагу паперовим книгам, адже в них є певна магія. Мій дідусь писав не тільки серйозні книги про історію країни, гетьманів і президентів, але і для дітей, і деякі його твори стали частиною шкільної програми. На душі стає добре, коли з полиць книжкових магазинів на мене дивляться шкільні підручники з рідною фотографією.

«Життя вимірюється не кількістю прожитих років, а тим, що встиг зробити, який слід залишив на землі, скільки добра подарував людям», – так казав мій дідусь Валентин Лукич.

Він прожив довге життя – 80 років. І писав до останнього. Його дитяча повість «Вітька + Галя, або Повість про перше кохання» – твір, який вивчають на уроках літератури у восьмому класі. Але ця повість

настільки щира, пронизана гумором та добром, що її залюбки читаєш у віці 30+. Ця книга – поетизація щирості й неповторності перших юнацьких почуттів.

Оповідач описує у творі історію кохання. Складається враження, що це дорослий чоловік, який уже пережив перші почуття, тому часто йому хочеться втрутитись у перебіг подій, щось порадити Віті чи добро –

зичливо й зі співчуттям. Майстерно зображуючи комічні ситуації, автор використовує цілий арсенал прийомів.

Читаючи книгу, я впізнаю дідуса, чую його голос, сміх, неповторні жарти та «особливі» слова. І це не диво, адже в основу твору «Вітька + Галя, або Повесть про перше кохання» покладено історію дружби й першого кохання дідуса. Прототипом образу Вітька Горобця став сам Валентин Чемерис, бо в дитинстві його часто називали «Вально» або «Вітько». «Хлопцеві так хочеться утнути щось героїчне, щось таке лицарське. Безперечно, на очах у дівчини. Щоб побачила, який він сміливий та відважний», — так він пише про себе через призму героя.

Імен друзів він також не змінював: Федько і Галя Козачок реальні особи, з яких він писав персонажів. Тому ця повість буквально дихає життям та емоціями.

Радянщина у минулому

У нашій області багато талановитих письменників. Серед сучасників – відома авторка дитячих творів Еліна Заржицька. Вона зазначає, що раніше на видавничому ринку спостерігалось лише відтворення літератури часів радянщини, а тепер ми маємо прекрасний вибір літератури для дітей та юнацтва.

— Я уважно спостерігаю, якої літератури не вистачає, і намагаюсь заповнити «нішу», — зазначає пані Еліна. — Нещодавно закінчила роботу над електронним

збірником творів сучасних українських письменників про домашніх улюбленців під назвою «Пан Гав із UA». Психологи вважають: догляд за твариною здійснює позитивний вплив на загальний розвиток дітей, а взаємодія з домашнім улюбленцем посилює фізичний, соціальний, емоційний і розумовий розвиток. Добре ставлення до тварин допомагає малюкові стати гуманною людиною й повноцінним членом суспільства. Ілюстрації створили юні художники Дніпропетровщини, Львова, Ізмаїлу, Рівного, Софії. Обкладинку виготовила Анісія Савченко, студентка Дніпропетровського коледжу культури та мистецтв.

— Вважаю, що паперова і електронні книги будуть існувати паралельно, зазначає Еліна Заржицька. — До ре на Дніпропетровщині створено ще багацько аудіокнижок, які необхідні для користувачів з особливими потребами. Є ще видання, виготовлені шрифтом Брайля. Мене і Ольгу Репіну запросили деяких проєктів. Наші казки увійшли до двох збірників шрифтом Брайля. Читати дуже корисно! Саме цю думку я намагаюсь ненав'язливо прищепити маленьким українцям, з якими часто зустрічаю. Хочу зробити читання не просто модним, а вкрай необхідним. Сподіваюсь, що на дітки товаришуватимуть з книгами у житті.

Валерія Кічак учениця восьмого класу середньої школи №46 каже, що «Вітька + Галя, або Повість про перше кохання» — це звичайнісінька історія, яка могла б трапитися з кожним!

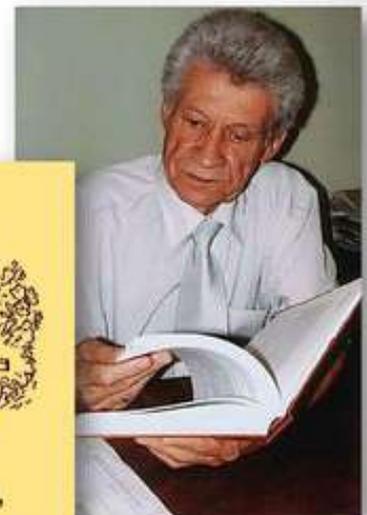

— Вітька, Галя і Федько дуже схожі

на дітей 21-го сторіччя! Але де їм вони все ж таки відрізняються від них! — впевнена дівчина. — Сучасні діти мають певну залежність від телефонів та електронних гаджетів. Але тоді, 1964 року, цього всього не було! І героям, що найцікавіше, не було погано через це! Вони насолоджувалися кожною хвилиною! Щоб почуватися щасливими, їм достатньо виходити на вулицю та гуляти! На мою думку, автор дуже гарно порівняв події того часу з тими, які відбуваються у наш час! Адже зараз багатьом хлопцям достатньо у соціальних мережах запропонувати зустрічатися! А тоді... Тільки уявіть, чотирнадцятирічний хлопчик Вітька, стояв під вінком дівчини, яка йому сподобалась, й співав серенаду! Боровся на дуелі так, як лицар багато років тому змагався за серце дами. Хіба це не романтично, хіба цього не хоче кожна дівчина?! Вони ще дуже наївно сприймають таке почуття, як кохання! Але роблять це щиро та від усієї душі.

Дарина Сухоніс-Табацька

Валентин Чемерис.
«Вітька + Галя, або
Повість про перше кохання»

-- Напередодні 9 травня... --

Мій незабутній дідусь Терентій Григорович Пустовойт повернувся з війни інвалідом. Але попри "щасливе" життя в Советському Союзі незламався, виростив і надав освіту трьом дітям. Та ще й про онуків не забував. Бо чи зберіг би я любов до дідуся у своїх далеко не юнацьких роках?!

Нині б йому було 108 років. А тому справжніх ветеранів Другої Світової війни вже не має на цьому світі. Не розуміє це лише дурний...

Найменше в розповідях дідуся я пригадую про війну. Він навіть і уявити не міг, що з часом політикани - русофіли будуть вичавлювати своїми брудними руками з цієї теми електоральний сік. А вже про те що "можемо повторити" і гадки не було.

- Не приведи Боже тобі колись побачити війну..

Ці слова дідуся найбільше запам'ятав з його оповідок. Подумайте про це ті, хто сьогодні буде вітати нащадків українців солдатів тієї війни "с праздником". Війна праздником не буває...

Фідель Сухоніс, редактор журналу "Бористен"

Дебют у “Бористені”

Юлія Володимирівна Невська народилася у Харкові. Навчалася у Харківському державному педагогічному інституті імені Г.С. Сковороди, по закінченню якого. вчителювала, закінчила аспірантуру.

Нині викладає у Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди. Кандидат філологічних наук. Нею опубліковано близько 50 наукових статей, монографія «Дискурсиви в епістолярії М. Куліша: комунікативно-прагматичний вимір» (2019). Вона є співавтором довідника «Літературна Харківщина» під редакцією проф. М.Ф. Гетьманця (1995; 2007) та базових підручників для вищих навчальних закладів із грифом МОН з англійської мови (2010; 2015; 2019). Окрім навчальних занять та наукових досліджень захоплюється поезією

Анатолій Поповський,
професор ДДУВС

Моїй Богом даній вітчизні
Молюсь за тебе, рідна Україно,
Сполоханий метелик мерехтливий
мій,
На смерть готовий битись до згину
за здійснення святих величних мрій.

Ошукана, збідована, безсила,
Довірилась облудливим синам,
Згорнулися, голубко, твої крила,
Поринула у хаос і бедлам.

І де поділися надії й сподівання?
Черемха коло хати відцвіла,
Не бачена ніким...
Дзвенить мовчання, –

Онуків рано в найми віддала.
Чужії люди орють твоє поле,
Вже забрана оманюю земля,
Сама, згорьована і майже охолола,
Шукаєш захисту, подавшись
навмання.

Даремно, рідна.
Кинуть тебе діти,
Під галас святкування, вір-не-вір,
Керсет червоний не дадуть надіти,
З твоєї ж хати виженуть на двір.

Й достиглі вишні, що ти
так любила,
Які твій батько з дідом ще садив,

Не покуштуєш ти, голубко мила, –
Спиляють їх і поскидають в рів...

Твої садочки навесні зів'януть,
Ти будеш жити на чужій землі.
Чужії діти тебе не доглянуть,
А рідні – не поглянуть взагалі.

Моя ти ластівко, розплющ скоріше очі
І скинь довічне здирників ярмо;
Згадай про прагнення і про думки пролрочі
Й поринь до синіх маківок церков.

А там молися Богу – ворогів простити,
Подарувати мир спалюженій землі,
Усіх страждених на життя благословити,
І повернути сонце людям, що живуть в імлі...

То, може, зглянеться на тебе, моя мила,
Свята Богородиця
ї заступиться за нас,
Єдина бо вона Христа нам народила –
Саме того, хто вмер за нас і всіх нас спас.

26.03 – 01.06.2020

ДИВІЗІЯ ВАФФЕН СС «ГАЛИЧИНА» В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

З наближенням 9 травня, вікопам'ятної дати перемоги людства над нацизмом, все активніше у засобах масової інформації нашої країни лунають різного роду інформаційні теми, по'язані з подіями Другої світової війни. Цього року додалася до них така, як «дивізія СС «Галичина». Дивним чином, як по вказівці з єдиного центру, наші мас медіа, і у першу чергу, основні національні канали, почали активно обговорювати устами політиків та журналістів цей український феномен Другої світової війни. При цьому на всіх каналах цими двома середовищами в унісон акцент ставився не на понятті «дивізія «Галичина», а на понятті «СС». Спільним при цьому на всіх каналах було засудження цього українського військового формування як есесівського, тобто такого, що чинив злочини. І спільним залишалось для всіх каналів відсутність на них тих, хто може фахово причини появи даного українського явища, а саме фахівців з новітньої історії України, дослідників цього непростого історичного феномену. Саме через таку свідому чи не свідому редакційну політику більшості наших рейтингових національних каналів та їхніх власників, яка полягає у тому, що історичні проблеми трактували і трактують представники політичних сил, а не історики, впродовж майже 30 років державної незалежності України, у свідомості населення, яке й є основним «споживачем» їхньої продукції, так і не склалося стійких уявлень про героїчні події Другої світової війни саме з позицій українських. Значна частина населення, навіть молоді люди, продовжує називати Другу світову війну – «Великай Атечечтеннай», борців за незалежність України з ОУН та УПА – «бандеровцями», а Дивізію ваффен СС «Галичина» – есесівським формуванням. Тобто продовжують

сприймати історію України як історію переможців з точки зору переможців, а не як власну історію, історію українців, яка пройшла через серця і душі їхніх дідів і прадідів, їхніх батьків та їх самих. На жаль, не піднялася хвиля протесту проти кампанії дискредитації українських патріотів цього військового формування, що забажали зі зброєю в руках здобути незалежність України у 1940-х роках.

Тож така поведінка наших телевізійних каналів, друкованих засобів інформації, відсутність, за вкрай рідким виключенням, фахових коментарів, і зумовили, до певної міри заповнити інформаційний вакуум і прокоментувати цей, вже давно досліджений, факт Другої світової війни, як самими учасниками цього збройного українського формування, так і істориками.

Тож початки формування дивізії беруть свої витoki ще з 1939 р. Тоді німці готувалися до нападу на Польщу. І вирішили зробити це за допомогою двох операцій. У разі, якщо буде невдалою одна, її продублює – друга. Одна – широко відома. Це напад на радіостанцію у Гляйвіці (Глівіце – польською), друга – полягала у задіянні військового формування ОУН(М), яким керував член організації, полковник армії УНР Роман Сушко. Напад на Глівіце виявився вдалим, тож від послуг українського формування німці відмовилися. І воно було розпущене. У той же час, друга – радикальна, або революційна частина організації під керівництвом С. Бандери – ОУН(Б), яка контактувала з німецькою військовою розвідкою на чолі з Канарісом, сформувала аж два військових батальйони, відомі по німецькій документації як «Нахтігаль» і «Роланд», які підпорядковувалися охоронним структурами і планувалися бути задіяними під час воєнних дій

з Радянським Союзом. Тож у такій ситуації частина очільників ОУН(М) почала вести перемовини з німецьким керівництвом про створення ї собі військового формування. Але вище німецьке військове керівництво не бачило в умовах нестримного наступу своїх військ потреби у допомозі непевних, на їх думку, союзників. Тож реакція була негативною, хоча й не категоричною. Це робило перспективним роботу о переконанню українцями німців щодо створення свого військового формування. Тим більше, що цьому приiali і певні історичні і військово-політичні обставини. Губернатором істрикту «Галичина» був ризначений Отто Вехтер, австрієць а національністю, юрист, доктор ридичних наук, діяч НСДАП і СС, вторитетна у нацистській партії соба. Він позитивно ставився до країнців і до ідеї мати українське ійсько. Тож всіляко підтримував х у цьому і педалював це питання еред командуванням. Проте лише літку 1943 році, після болючих оразок німців на Східному фронті а великих людських втрат, вдалося обитися від вищого керівництва озволу на створення українського ійськового формування. Однак ей дозвіл став результатом епростого компромісу. Ціною, його тало те, що українці змушені були огодитися на назву формування не агальноукраїнську («Україна»), як они з самого початку ставили собі а мету, а - регіональну («Галичина»). ншим великим компромісом стало е, що організовувалася лише одна ивізія. Суть полягала у тому, що резульаті агітаційно-масової оботи серед українського населення, о проводилася керівниками ОУН(М), які з 1939 р. не припинили іяльності по створенню військового ормування, стало те, що виявили ажання вступити до українського ійська, а його саме так, у більшості, сприймало населення Галичини,

понад 80 тис. чоловік. Була дуже добра пропаганда і СС розшифровувалась, як січові стрільці. Тому в дивізію пішли так багато освічених людей саме з патріотичних міркувань. Вони ідентифікували себе з тими, хто бореться за незалежну Україну. Це були як молоді люди, які вирости на розповідях своїх батьків та шкільних вчителів про героїчну боротьбу січових стрільців, або - УССувів. Тож горіли бажанням продовжити їх боротьбу за українську державність. Вступили до війська і люди старшого покоління. Це були офіцери армії УНР та української галицької армії. Були й інші категорії бажаючих вступити до війська. Це ті, хто хотів уникнути направлення на роботу до Німеччини в якості остарбайтерів, про становище яких вже знали на Галичині. Були й ті, хто розумів, що якщо не вступити до українського війська, прийде Червона армія, яка вже невпинно наступала, та забере до - свого. Були й такі, хто вважав за потрібне піти у це військове формування, пройти належний вишкіл та зі зброєю іти до лісової армії, яка тільки-но почала про себе заявляти. Тож основу добровольців становили люди, мотивація яких полягала у тому, щоб боротися за незалежність України. Належність до німецьких збройних сил зовсім не означала, що дивізіяники поділяли ідеологію націонал-соціалізму. Як правило, це були українські патріоти, які вбачали в дивізії ядро майбутньої української армії. Тож німецьке керівництво, побоюючись такої кількості патріотично вмотивованих людей, завбачливо обмежило формування лише однією дивізією, яка за штатним розкладом становила 12 тис. осіб

Ще одним важливим компромісом стало вирішення питання про приналежність новостворюваного війська. За законами Німеччини її збройні сили склалися лише з німецьких за національністю вояків.

Але в умовах війни стала реальністю ситуація, коли, з різних причин, створювалися і на боці німців воювали десятки інонаціональних військових формувань. Це і французькі, і хорватські, і албанські, і російські, і грузинські, і вірменські, і мусульманські, і угорські, і голландські і з прибалтійських країн. При чому, в залежності від кількості їхніх вояків це були або корпуси, або дивізії, або - бригади, або "найменша одиниця" легіони. Наприклад, серед цих іноземних формувань були один хорватський та естонський корпуси, чотири угорські дивізії, дві хорватські, дві латиські, дві голландські, одна албанська, одна білоруська, одна французька, одна італійська, а також "валлонська, фламандська". Тож, щоб не порушувати німецьке законодавство, було вирішено створювати всі національні формування, у складі партійних військ НСДАП - загонів СС, створених спочатку як загони особистої охорони Гітлера, а з часом збільшені і кількісно і якісно як елітні бойові частини спеціально відібраних вояків різних родів військ, фанатично відданих нацистській ідеології. Названі були саме ці новостворені і відбірні збройні формування «війська (нім. - вафен) СС», на відмінну від частин СС, що здійснювали охорону фюрера і охорону концентраційних таборів та виконували різні злочинні дії проти людяності на окупованих територіях. Слово «Ваффен» в перекладі означало «зброя» або «військо» і додавалось до військових (фронткових) частин СС. Призначення їх було одне - участь у бойових діях. Так, із 40 дивізій вафен СС 22 були інонаціональні, у тому числі одна українська. У той час, як російських формувань було значно більше і кількісно вони значно перевершували українське. Це такі, як РОА (Російська освободительная армія) під керівництвом Власова (приблизно 120-130 тис. осіб), РОНА (Російська народная

освободительная армія) Камінського (від 12 000 до 20 000 осіб), XV казачій кавалерійській корпус (приблизно 25 тис. осіб), 1-я русская національная бригада СС «Дружина» (більше 2 тис. осіб).

Не менш важливим компромісом, особливо у контексті сучасної ідеологічної війни з Росією, стало прийняття присяги. Текст її був складений так, що містив одночасно слова вірності Україні, та обіцянку бути відданими Гітлеру.

Українську дивізію вафен СС «Галичина» було створено у квітні 1943 р. після того, як німецькі війська зазнали поразки у Сталінградській битві і почали відчувати дефіцит у людях. Набір добровольців розпочався у травні. Для проведення цієї акції був організований окремий комітет із колишніх старшин УГА, головою якого став Альфред Бізани, галицький німець, колишній полковник УГА, а секретарем - сотник УГА Осип Навроцький.

Пізніше в дивізію вступали представники інших регіонів, наприклад, так званий Волинський легіон (один з з бойових загонів ОУН(М) з Волині, під командуванням колишніх полковників армії УНР В. Герасименка та П. Дяченко, який не бажав підпорядковуватися ОУН(б), і не дав себе роззброїти. До нього входили також прихильники Т. Бульби-Боровця, чимало колишніх політичних в'язнів, випущених із німецьких тюрем згідно з домовленістю між цим формуванням та керівництвом німецької поліційним Волині) і навіть полонені червоноармійці. Уже на етапі створення дивізії серед українців Галичини не було одностайності щодо потреби створення українського військового формування у складі ворожої армії навіть у середовищі ОУН(М) було немало противників такої ідеї. Бандерівське крило офіційно виступило проти. Проте неофіційно його керівництво не заперечувало, щоб українці

отримували платню в розмірі 10 марок. Для вишколу дивізійників було організовано 45 таборів, розташованих у Польщі, Франції, Нідерландах, Німеччині. Головною базою був табір у м. Нойгаммер. Колишні офіцери та підофіцери були відправлені на перепідготовку. Представники різних родів військ у різні центри, що розташовувалися у Чехії, Польщі та Німеччині. Всі, що пройшли перепідготовку, дістали відповідні звання, які, проте, не завжди відповідали тим, які вони мали в інших арміях. Найвище звання майора отримали лише два командири. Один з яких, Євген Побігущій, був командиром батальйону «Роланд», одного з двох, створених перед початком німецько-радянської війни за ініціативи ОУН(Б).

У липні 1944 р. червоноармійське командування почало Львівсько-Сандомирську операцію, метою якої було оточення німецьких військ у Галичині і вихід на Віслу з захопленням Варшави. У результаті наступу радянських військ, німецькі війська були розгромлені, тож дивізію було кинуте на відтинок фронту під м. Броди для ліквідації небезпечного становища. В боях під Бродами вона попала в оточення та втратила близько 8 тис. вояків загиблими, полоненими та важко пораненими. До 3 тис. дивізійників, не маючи змоги вирватись з ворожого оточення, перейшли до УПА. Лише близько трьох тис. військових змогли вийти з оточення.

Ця група повернулася до місця свого розташування у м. Нойгаммер, де знаходився навчально-запасний полк у кількості 8000 осіб. Було отримано наказ на нове формування дивізії і завершення процесу підготовки до бойових дій до кінця року. Проте в процесі переформування дивізію вже у вересні переводять до Словаччини, потім до Югославії для охорони німецьких комунікацій від партизанів, а з часом до Австрії, де

вона знову взяла участь у бойових діях.

В результаті зміни військово-політичної ситуації взагалі та навколодивізії зокрема, у жовтні 1944 р. вона отримала дозвіл називатися 14-та військова гренадерська дивізія СС (Українська № 1), а у березні 1945 р. німецький уряд визнав Український Національний Комітет (УНК) політико-громадський центр, який було утворено у жовтні листопаді 1944 в Німеччині з метою відстоювати перед німецькою владою українські інтереси. За згодою всіх українських угруповань, що увійшли до цього утворення, його очолив генерал П. Шандрук. Німецької кола спершу не визнавали УНК, бажаючи, щоб УНК був підпорядкований генералу Власову, на що українці не погодилися. Лише у березні 1945 німецький уряд визнав УНК як єдине українське політичне представництво і погодився, щоб усі українські військові формування, що діяли в складі німецьких збройних об'єдналися під проводом УНК. Тож дивізія була виведена зі складу СС. Президія УНК видала відозву до українського народу і призначила генерала Шандрука командиром Української Національної Армії (УНА). У квітні 1945 на фронті Шандрук прийняв від вояків дивізії присягу на вірність українському народові і вона увійшла до складу УНА як перша Українська дивізія.

Проте вже на початку травня, дізнавшись про неминучу капітуляцію Німеччини о 1-й годині ночі 9 травня, генерал Шандрук наказав дивізії відійти з лінії фронту і форсованим маршем перейти в зону окупації англійських і американських військ. Дивізія успішно здійснила запланований марш. Подальша доля українців була така. Англійці перемістили близько 12 тис. осіб її складу в табір для інтернованих в Німеччині, а звідти переправили до Італії, де вони перебували в таборах до травня 1947 р. У травні

червні 1947 р. всі вояки, за винятком приблизно тисячі осіб, що виявили бажання повернутися до СРСР, були перевезені до Англії і розміщені у таборах військовополонених. Там до кінця 1948 р. використовувалися на сільськогосподарських роботах. Цілковите звільнення їх настало наприкінці 1948 р. всупереч вимогам СРСР передати всіх їх йому. Після звільнення українці роз'їхалися по всьому світу □ у США, Канаду, Австралію, Аргентину.

Після закінчення Другої світової війни, протягом років лунали звинувачення у скоєнні воєнних злочинів вояками дивізії, зокрема проти поляків та євреїв.

Нюрнберзький процес, який тривав з листопада 1945 до жовтня 1946 року та розглядав військові злочини нацистів, не знайшов доказів скоєння дивізією військових злочинів. І жоден вояк «Галичини» не був засуджений. Хоча не одна комісія недругами українців створювалася та намагалася знайти такі докази. Остання така спроба була здійснена в 1986 р. На вимогу ушлявлено у всьому світі боротьбою з нацистськими злочинцями Фонду Візенталя та деяких членів парламенту Канади була створена урядова комісія, яка мала розслідувати факти переховування воєнних злочинців у Канаді, серед них також і колишніх вояків дивізії. Після вивчення архівних матеріалів і допиту свідків комісія у своєму офіційному рішенні від 1987 року визнала, що доказів скоєння злочинів Дивізією Вафен СС «Галичина» не існує, а членство в дивізії не може бути підставою для

судового переслідування ветеранів дивізії. Таким чином було остаточно поставлено крапку у багаторічних намаганнях антиукраїнських сил дискредитувати боротьбу українських патріотів, що вступили у роки Другої світової війни у створене в складі ворожої армії і за допомогою ворога національне формування за для боротьби за відтворення своєї національної держави.

Тож з позицій сьогодення можна сказати, що для українців створення дивізії «Галичина» стало одним з етапів на шляху боротьби за українську державу. Вояки дивізії воювали за те, що вважали правильним. Адже в роки Другої світової війни ніхто в світі не дивився на українців, як на народ, що має право на власну державу. Беручи участь в боротьбі з більшовиками, вояки дивізії доводили, що їхня нація гідна майбутнього. І тому українці, які добровільно записались у військовий підрозділ, які прагнули незалежності для української держави, заслуговують на нашу повагу і пам'ять.

Олександр Нікілев, доктор історичних наук, професор кафедри історії України, Дніпровський національний університет ім. О. Гончара.

*** Династія ***

Дарина Сухоніс-Табацька-- журналіст газети «Наше Місто», керівник пресцентру і автор програми «Плітки Дніпра».

«Саме газета «Наше Місто» відкрила для мене безмежний простір для творчості і професійного розвитку, -- говорить Дарина. -- «НМ» повірила в мене, а я -- в неї. Тут знайшли відгук усі мої шалені ідеї та експерименти.

І не даремно, бо для мене журналістика – це життя. Без перебільшення, адже я народилась в родині письменників і журналістів».

Тато Дарини, Фідель Сухоніс у професії більше ніж 40 років. Він починав на обласному радіо, потім працював на телебаченні та в газетах. Зараз Фідель Анатолійович -- редактор науково-популярного щомісячника «Бористен - Borysten» і письменник, який написав багато книг.

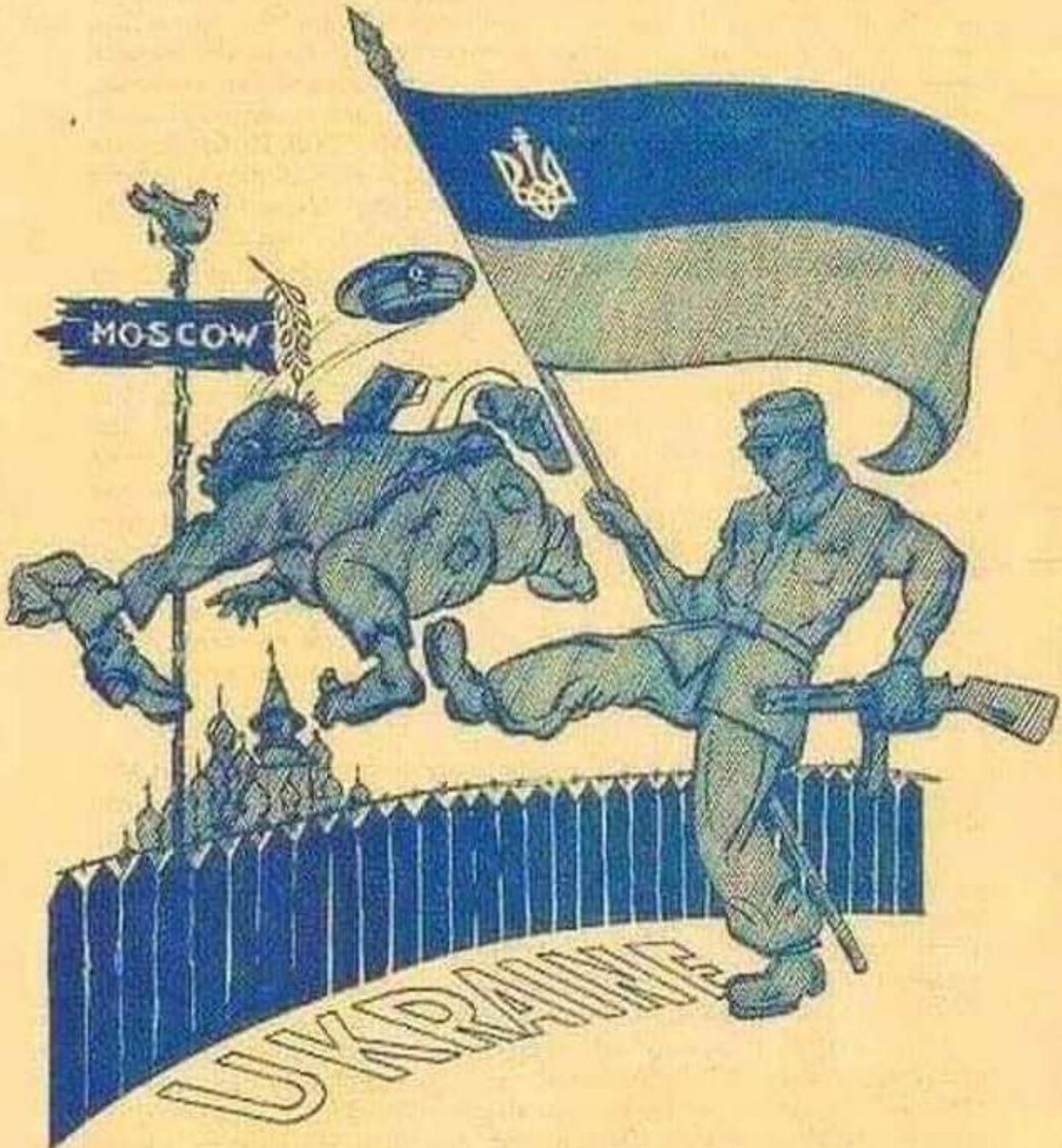
«Він навчив мене відчувати слово та бачити усе «в кадрі». Поділився секретами, як можна словами відкрити душу людини, а інтерв'ю перетворити ледь не на сповідь. Він часто казав, що журналісти – це інженери людських душ».

Учора Фідель Сухоніс відсвяткував 60-річний ювілей, з чим ми його і вітаємо! Бажаємо здоров'я, довгих років життя, творчих злетів та натхнення. Фіделю Анатолійовичу, для багатьох ви – приклад того, що завжди треба вірити в свою мрію та ніколи не зупинятися на досягнутому.

Редакція газети «Наше Місто»

Актуально крізь роки

Листівка, випущена українцями в Канаді. 1962 р.

RUSSIANS GET OUT OF THE UKRAINE !

До сторіччя Коледжу електрифікації Дніпровського державного аграрно-економічного університету (1921-2021).

*Пахоменков Ю.Г.,
заступник
директора КЕДДАЕУ з
виховної роботи
Дяченко І.А., викладач
історії*

Ч. II. Від землевпорядкувального технікуму до технікуму електрифікації сільського господарства (1940-1980-ті рр.).

Після десятилітньої перерви, у 1939 р. Дніпропетровський технікум землевпорядкування (далі – ДТЗ) відновив свою роботу у тому ж будинку, у якому перебував на 1930 р. по вул. Шевченко, 21. Проте тепер технікум займав тільки перший цокольний та другий поверхи, а на 3-4-му розміщувалися художнє училище та Художній музей. На загальній площі в 472 кв. м. розташувалися 8 аудиторій, їдальня, бібліотека, службові кабінети та технічні приміщення. З незначними змінами такий порядок зберігався до 1957 р., до часу побудови нового учбового корпусу по вул. Вузівська (тепер пр. Гагаріна, 95). Директором технікуму було призначено агронома А.К. Тітова, заступником директора з навчальної роботи став випускник технікуму 1926 р. І.О. Дірютін. Викладачами технікуму були авторитетні фахівці І. Ю. Непомнін, В.І. Чехутський.

Буремні хвилі Другої Світової війни, які накрили Україну у 1941 році, перервала запланований розвиток господарської освіти. Серед інших закладів освіти, вивезених із Дніпропетровська на Урал, був і землевпорядкувальний технікум. Та в евакуацію потрапили одиниці із викладацького колективу та студентської молоді. Натомість, в окупованому місті з жовтня 1941 р. відкрився Дніпропетровський землевпорядкувальний технікум, директором якого став досвідчений

педагог Феодосій Омелянович Білогуб. Педагогічний колектив восени 1941 р. поповнили С.М. Могила, М.Ф. Каравайченко, І.Ю. Непомнін, І.І. Венцлер та ін. Серед викладачів технікуму в окупації був випускник ДТЗ 1926 р. Василь Осипович Родичев.

Важко надати вичерпну інформацію про роботу землевпорядкувального технікуму в окупованому Дніпропетровську. Складна ситуація на фронті позначалася і на учбовому процесі. Восени 1942 р. у Дніпропетровську припинили роботу ряд вузів, серед яких був і Дніпропетровський державний університет. Більшість студентів біологічного факультету ДДУ подала заявки на вступ до землевпорядкувального технікуму. Та на початку 1943 р. (точна дата не встановлена) припинилися заняття і в технікумі. Слід однак відзначити, що дехто із вступників 1941-1942 рр. зумів закінчити технікум вже у визволеному Дніпропетровську у 1945 р. Цікавий і навіть унікальний випадок – першим директором технікуму у звільненому від окупантів Дніпропетровську залишився Ф.О. Білогуб (1943-1944 рр.). Перші повоєнні роки були складними для налагодження роботи. Місто частково було знищено, були втрачені виробнича база та навчальна основа, частково постраждав корпус технікуму. Була втрачена бібліотека: у 1946 р. на 303 учнів ДТЗ приходилося тільки 853 початкові книги та посібники. Та навіть у таких умовах вже з 1944 р. розпочався прийом нових здобувачів освіти, а перший повоєнний випуск фахівців у кількості 12 чол. відбувся вже у травні 1945 р.

До 1946 р. в технікумі були відкриті три відділення, на яких готували техніків для потреб господарського комплексу: землевпорядкувальне, меліорації та іригації, техніків-будівельників гідроелектростанцій. Загалом же за повоєнні роки (1945-1958 рр.) ДТЗ закінчили 1209 молодих спеціалістів, розподілених по всій Україні та у союзні республіки. Випускники ДТЗ працювали на побудові малих гідроелектростанцій на Волині та Закарпатті, Волго-Донського каналу, іригаційної мережі Киргизії, Узбекистану та ін. У Дніпропетровській області тільки за два роки, у 1954-1956, силами учащихся технікуму були побудовані меліоративні системи для поливу 60 га. землі.

*Черента Олександр Максимович,
перший директор ДТЕСГ (1962 р.).*

Фото із сімейного архіву І. Кочегріна.

Важливим питанням роботи технікуму довгий час залишалося формування педагогічного колективу. Більшість викладачів технікуму 1940-1943 рр. вибули зі складу співробітників технікуму, тож формування освітянського кадру було проблемним. Від 1944 р. до технікуму прийшли люди, для яких заклад освіти став важливим місцем всього життя В.В. Абражанова, Е.Б. Болтянська (у 1944-1945 рр. вона виконувала обов'язки директора

технікуму), Г.І. Ляндрес, А.Д. Петруша та ін. У травні 1945 р. директором технікуму був призначений учасник Другої Світової війни Дмитро Андрійович Мішутін (1945-1953 рр.), інженер-меліоратор за освітою, людина, як визнавалося всіма, величезних організаційних здібностей. Своїм головним завданням Д. Мішутін поставив розвиток матеріальної бази технікуму, розв'язання побутових проблем, які не дозволяли закладу освіти працювати на повну потужність. Під його керівництвом склався висококваліфікований освітній колектив, який не обмежувався тільки виконанням свої викладацьких обов'язків, а проводив і серйозну науково-дослідницьку роботу: П.П. Гайдук, В.Є. Добровольський, К.І. Сари, О.Г. Орлова, М.І. Дриго та ін. Нестача фахівців з педагогічним досвідом, обумовлювала необхідність залучати спеціалістів-практиків на почасову роботу, навіть за відсутності у них необхідного освітнього рівня. Так, з 1946 р. викладачем землевпорядкування у ДТЗ працював Андрій Дмитрович Петруша, який закінчив у 1910 р. Київське землевпорядкувальне училище. Оскільки в середині ХХ ст. це вже було анахронізмом й не відповідало вимогам до викладачів технікуму, справа вирішувалася на рівні міністерства сільського господарства УРСР. У березні 1950 р. начальник управління навчальних закладів міністерства офіційним листом повідомляв директору ДТЗ: «Тов. Петруша являється висококваліфікованим інженером-землевпорядником в досконалому володіючи теорією і практикою землевпорядкувального виробництва. Упродовж тридцяти років тов. Петруша А.Д. працює за спеціальністю, займає різні керівні посади на виробництві та в апараті управління землевпорядкування і сівозмінах. Враховуючи викладене вважаємо, що не дивлячись на відсутність у тов. Петруша А.Д. закінченої вищої освіти, він вповні забезпечить якісне викладання студентам технікуму вказаної дисципліни». Цікава біографія ще одного викладача технікуму – Володимира Євгеновича Добровольського

відомому також як «сталінський ампір» – це привертало увагу Щоправда урочистість миті псували чисельні помилки, допущені при будівництві, над усуненням яких увесь колектив працював упершіроки. Дотогож, уновозбудованому корпусі частина приміщень тимчасово була передана зерновому інституту та Дніпропетровському сільськогосподарському інституту.

Корпус Дніпропетровського технікуму електрифікації сільського господарства (1962 р.).

Однак, вже за рік після відкриття нового учбового корпусу, учервні 1959 р. відбувся перший випуск техніків-електриків (111 чол.). До речі, не всі вони продовжили роботу за фахом. Наприклад технік-електрик В. Письменний у подальшому закінчив консерваторію. Загалом же упродовж перших 10 років роботи з 1959 по 1968 рр., ДТЕСГ підготував 2355 фахівців електриків.

Серйозною проблемою, як і у 1945 р., знову став процес формування відповідного педагогічного колективу, оскільки в місті не вистачало фахівців з вищою освітою. У пошуках необхідних кадрів дирекція ДТЕСГ звернулася до Української сільськогосподарської академії з проханням направляти на викладацьку роботу випускників академії. Такими новими викладачами стали І.І. Шарамок та К.С. Харкута. І.І. Шарамок у подальшому став визнаним фахівцем електротехнічної справи, кандидат технічних наук (1969 р.), автор підручника.

У той же час до технікуму прийшли С.В. Яницький (заступник директора з

учбової роботи), В.М. Коренев та ін. Так постало ще одне старе-нове «квартирне питання» – для нових викладачів та студентів технікуму не було необхідних житлових площ. Відтак, приміщення для проживання та гуртожиток довелося облаштувати у самому учбовому корпусі. Для вирішення «житлової проблеми у 1958 р. планувалося побудувати поряд з технікумом, на розі вул. Продольна та Вузівської (сьогодні відповідно вул. Марії Кюрі пр. Гагаріна) студмістечко з багатоквартирним будинком для викладачів, гуртожитком, їдальнею. Та цей проект так і залишився нереалізованим. Натомість у 1962 р. по вул. Казакова, 4 було здано в експлуатацію на 240 місць, що частково пом'якшило питання про розміщення студентів. Але тільки частково. Вже з 1967 р. у гуртожитку проживали 300 здобувачів освіти, але для багатьох місця не вистачало і вони змушені були тіснитися на приватних квартирах, де вартість місця коштувала 10-15 крб. на місяць. Важко вирішувалося питання з технічним забезпеченням навчального процесу. Фондів на придбання навчального обладнання не виділялося та із наявності грошей знайти необхідне устаткування було неможливо. Обхідними шляхами, залучаючи особисті зв'язки та вплив партійних органів, вдавалося знайти відбраковане або списане обладнання на промислових гігантах міста: заводах К. Лібнехта, Петровського.

Шрамок Іван Ілліч та Харкута Кузьма Савелійович (1962 р.). Фото з сімейного архіву Ю. Харкути.

Суттєво допомагало те, що становлення ДТЕСГ відбувалося в умовах підвищеної уваги до розвитку практичної, господарської освіти з боку, як колись говорили, «партії та уряду». Проведені у 1950-1960-х рр. комплексні перевірки підготовки фахівців для народного господарства, відкрили чисельні порушення та виявили проблеми по всій практичній системі освіти, не в останню чергу – в системі освіти сільськогосподарської. Водночас, у відповідності до програми інтенсифікації сільського господарства, в країні проводилася величезна робота по суцільній електрифікації сільських населених пунктів. Відтак від відповідної практичної підготовки техніків-електриків залежали чисельні номенклатурні кар'єри. І навіть за таких, здавалося б сприятливих умов, вже у 1967 р. більшість обладнання учбових майстерень, лабораторії електричних мереж, кабінет теоретичної механіки визнавалося застарілим.

Гуртожиток ДТЕСГ по вул. Казакова, 4 (1967 р.).

Від студентів та викладачів ДТЕСГ чекали не тільки виконання учбових програм, а й реальної практичної роботи. Дипломні проекти виконувалися на реальному матеріалі обстеження господарств області, а у 1960 р. студентський загін технікуму плідно працював над електрифікацією сіл Чернівецької області. Темпи електрифікації сільської місцевості постійно зростали. Цифри

вважають: упродовж 1960-х рр. силами здобувачів освіти та викладачів ДТЕСГ були введені в експлуатацію 1430 км. ліній електропередач, електрифіковані 98 колгоспів, встановлені майже 40 тис. точок електричного освітлення, відремонтовані 2686 електродвигунів то що. Тільки під час виробничої практики 1969-1970 навчального року силами студентів та викладачів технікуму було побудовано 360 км. ліній електропередач, електрифіковано 800 будинків, 30 тваринницьких ферм, встановили 30 трансформаторів, 1250 точок електричного освітлення.

Однак не тільки навчальна та практична робота перебували у центрі уваги ДТЕСГ. Велику увагу було приділено розвитку спортивних секцій та художньої самодіяльності. Під наполегливими зусиллями викладачів С.В. Яницького та Г.А. Гельмерсера були сформовані команди з волейболу, легкої атлетиці, велоспорту, боротьбі. У 1959-1963 рр. ДТЕСГ займав лідерські місця серед інших технікумів міста та області, знаходив сили для конкурентної боротьби з вищими закладами освіти. Відтак, поставало питання про подальше розширення спортивної бази технікуму. Проект, за яким було збудовано, передбачав розміщення спортивного залу на 3-му поверсі учбового корпусу. Вже у 1967 р. планувалося побудувати окреме приміщення спеціально для спортивного залу з критим переходом до нього. До цієї ідеї повернулися за десять років, була розроблена проектна документація, але... В силу різних причин цей проект змогли реалізувати лише у 1990-х рр.

Відчутних результатів досягла студентська самодіяльність під керівництвом викладачів Г.А. Гальмерсен, Л.І. Сенькіна. Духовий оркестр технікуму під керівництвом студента А.Л. Жукова був неодмінним лауреатом міських оглядів. Не відставав від нього студентський хор під керівництвом Л.А. Сторгачевського

Враховуючи досвід 1940-1950-х рр., у 1966 р. в ДТЕСГ спробували відродити підготовку техніків-гідромеліораторів. У назві з'явилося доповнення – технікум

Український танок хореографічного колективу ДТЕСГ (1968 р.).

було перейменовано на «технікум гідромеліорації та електрифікації». Заклад освіти мав провадити підготовку за трьома спеціальностями: електрифікації сільського господарства, гідромеліорації та механізації обліку та обчислювальних робіт. Та на заводі стали відсутність учбових лабораторій, устаткування, викладацьких кадрів. Відтак, вже у 1968 р. цей експеримент припинено і надалі технікум зосередився виключно на підготовці електриків.

Потреба у останніх постійно зростала. Учбовий корпус ДТЕСГ, розрахований на 600 учасників, упродовж 1960-х рр. вмщував не менше 800 чоловік, а враховуючи і відділення заочної форми навчання – всі 1500. Як наслідок, аудиторії та лабораторії технікуму були відкриті з 8-ї год. ранку до 23-ї год. ночі, а під час дипломного проектування учбовий корпус не зачинявся до 2-ї години ночі. Наполегливою працею Г.С. Рабина, О.Г. Левченко, З.К. Зоріної, С.В. Яницького, С.П. Черевко, П.П. Гайдука та багатьох інших вдалося створити один з кращих профільних технікумів, неодноразово відзначений на республіканському, обласних та міських рівнях. «Маленький ДІТ», – з гордістю говорили про технікум електрифікації у той час. У 1964 р. технікум очолив ще один випускник Української сільськогосподарської академії Іван Павлович Мілько, який був директором 44 роки поспіль (1964-2001 рр.).

У ці роки ДТЕСГ став потужним центром

з підготовки кадрів техніків-електриків для сільського господарства. В учбовий процес, завдяки наполегливості А.М. Сокола, С.В. Яницького було введено ряд нових предметів. Свідченням визнання високого потенціалу технікуму стало надання ДТЕСГ статусу опорного центру в СРСР по спеціальності «електрифікація сільського господарства».

Мілько Павло Іванович – директор ДТЕСГ у 1964-2001 рр.

Зрештою у 1980 р. рішенням міськради, у відповідності до плану забудови житлового масиву «Перемога», було виділено ще одну земельну ділянку під будівництво для потреб ДТЕСГ, на перетині вулиць Космічної та Мандриківської (сьогодні тут розміщений факультет біотехнологій ДДАЕУ). Упродовж 1981-1986 рр. тут були збудовані два сучасні гуртожитки на 690 місць, учбовий корпус тощо.

**Пахоменков Ю.Г., заступник
директора КЕДДАЕУ з
виховної роботи
Дяченко І.А., викладач
історії**

І ще раз вишиванка!

Не дивуйтесь! Це - Міністр оборони Канади Харджит Саджан. І він вже кілька років одягає вишиванку на знак підтримки України і українців.

поруч із Україною сьогодні, завтра і ще довгий час».

В 2017 році під час проведення Українського дня в Оттаві він - сикх, народжений у Пенджабі, підполковник канадської армії і міністр оборони з 2015 р. - навіть написав у Твітері українською: "ЗС Канади відмінно співпрацюють з партнерами зі ЗС України. Слава Україні!". Справді на той час, канадські військовики вже надали Україні неабияку допомогу: їхні інструктори підготували понад 5 тисяч українських військовиків, а військово-технічна і матеріальна підтримка на осінь 2017 р. становила понад 700 мільйонів канадських доларів. Тоді ж за участі пана міністра було підписано Оборонну угоду, що стало важливим кроком у розбудові двосторонніх партнерських відносин та допомозі Україні в умовах російської агресії. Як Харджит Саджан наголосив в одному з інтерв'ю, «Канада продовжуватиме стояти

Інформація з відкритих джерел

--- Цікаво ---

Бібліотека імені Симона Петлюри розташована у 20 паризькому окрузі на вулиці Палестін в кварталі Белвіль. Його жартома називають Вавилонвіль, адже, починаючи з 20-х років минулого століття, він заселений переважно емігрантами — здебільшого вірменами, греками і поляками, а згодом — алжирицями і тунісцями. Перший поверх займає капличка святого Симона.

Тут проводять богослужіння та заняття української недільної школи для дітей. Бібліотека і музей Симона Петлюри розмістилися на другому поверсі будинку. Ними опікуються Ярослава Йосипишин, донька соратника Петлюри Петра Йосипишина, що керував бібліотекою протягом 30

років, та Дарія Мельникович, яка емігрувала з України під час Другої світової війни. Обидві працюють на волонтерських засадах. Пані Ярослава — директор, за нею організаторська робота, пані Дарія — бібліотекар, працює з книгами. У фондах бібліотеки — понад 30 тисяч назв. Могло б бути набагато більше, але під час війни значну частину фондів конфіскувало гестапо. Хоч як парадоксально, але, за словами пані Йосипишин, нашкодив бібліотеці її попередній директор - вважав, що для зміцнення незалежності треба передати усі книги в Україну, тому й роздавав їх усім, хто приходив до бібліотеки. У результаті чимало екземплярів із бібліотечними штемпелями опинилися у Києві на Петрівці. Здебільшого науковці тут шукають того, чого немає в Україні. Наприклад, унікальні видання діаспори 1940-х років чи не єдиний примірник видання «Антикомуніст». Послугами бібліотеки активно користуються студенти й науковці з України, Франції, Німеччини, Нідерландів. Книг на руки тут, звичайно, не видають, а от детальну інформацію про необхідні видання чи навіть їхню фотокопію — залюбки. Унікальним є музей Петлюри. У кімнаті, де вкрай рідко спалахує світло, адже гості з'являються не так часто, зберігаються особисті речі головного отамана УНР — пояс, пряжка, пальто, волосся і сорочка, в якій його було смертельно поранено. Є тут і сертифікати на право проживання пані отаманової та доньки Лесі у Франції, відзнаки Зимового походу, хрест оборони Львова і копія хреста Симона Петлюри.

Джерело: Христина Бондарєв.
Українськими місцями Парижу,
газета "День"

---- Вишиванка - код НАЦІЇ ---

Поки в підсоветській Україні все українське було під забороною, усліджувалося та висміювалося як "сільське", "хутірське", ніби це щось маловартісне, діаспора старанно зберігала мову, традиції, одяг, щоб сьогодні всі українці могли знати і використовувати культурний спадок наших пращурів. На фото - українці з Австралії Ніла та Петро Деряжні у вишиванках, приблизно у 1984 р.

Рецепти української кухні

ВЕРГУНИ НА КЕФІРІ

Складові

- Кефір 250 мл
- Пшеничне борошно 450 г
- Яйця 1 шт.
- Цукор 4 шт.
- Сіль 0,5 ч. л.
- Сода 1 ч. л.
- Рослинна олія 150 мл
- Цукрова пудр за смаком

Приготування:

Змішуємо цукор, сіль і яйце. Вливаємо кефір, перемішуємо. Додаємо соду, потім — 2 ст. л. рослинної олії і знову перемішуємо.

Просіваємо борошно. Ложкою, а потім руками замішуємо тісто. Тісто має бути трохи липким, м'яким і не крутим.

Накриваємо мискою, у якій замішували тісто, і даємо тісту відпочити приблизно 20 хвилин.

Розкачуємо тісто в пласт товщиною до 1 см.

Розрізаємо на ромби. У серединці кожного ромба робимо надріз. Один край тіста вивертаємо через надріз так, як зазвичай робимо на хмиз.

Розігріваємо пательню, а потім наливаємо в неї рослинну олію, вона

повинна бути гарячою, але в жодному разі не має горіти! Це дуже важливо. Коли ми досягли потрібної температури олії, кладемо вергуни в пательню. Вони швидко смажаться (приблизно по 1 хвилині з кожної сторони). Перед подачею посипаємо вергуни цукровою пудрою.

Вергуни в традиційній українській кухні — просте печиво, яке виготовляють з прісного тіста на яйці та сироватці або масляниці. Тісто для вергунів слід розкачувати тоненько-тонесенько, до товщини аркушу паперу. Форма може бути різною: квіточки; гребінці; прямокутник чи ромб, у якому зроблено розріз посередині, а через нього 1-2 рази вивернуто куточок. Підготовлені фігурки смажили у смальці або (це більш сучасний варіант) кип'ячій олії до золотавого кольору.

Вергуни вважаються українською стравою. Хоча чесно визнають, що вони запозичені, за різними джерелами — чи то з тюркської кухні, чи то з грецької.

Вергуни готували дівчата на вечорниці, господині для колядників і щедрувальників, баби-повитухи («бранки», «пупорізні») для дітей. Подекуди вони були ритуальною стравою на поминах. Вергуни готували й у свята, які випадали на піст, але тоді яйця в тісто не додавали.

Було кілька регіональних різновидів: вергуни київські, львівські, суботівські, конопотські, волинські тощо.

Коледж електрифікації Дніпровського державного аграрно-економічного університету

Це сучасний заклад освіти, один з провідних закладів аграрного напрямку, з розвинутою матеріально-технічною базою і соціальною інфраструктурою, який майже століття гідно творить свою історію.

Отримати освіту студенти можуть як за денною, так і заочною формою навчання. Привабливою перспективою навчання в коледжі є можливість його продовження у закладах вищої освіти III-IV рівня акредитації за скороченими термінами та наскрізними навчальними програмами, зокрема Дніпровському державному аграрно-економічному університеті, де отримають дипломи бакалавра, магістра за скороченими термінами навчання.

ДЕ МОЖЕ ПРАЦЮВАТИ?

- в цивільних, аграрних, промислових та переробних підприємствах різних форм власності: державних, кооперативних, приватних та фермерських;
- в енергетичних кампаніях;
- в монтажних і ремонтно-обслуговуючих підприємствах.

Більше інформації на нашому сайті:

keddau.dp.ua

Контакти:

пр. Гагаріна, 95, Дніпро, 49010, Україна.

pr. Gagarina, 95, Dnipro, 49010, Ukraine.

тел./факс +38 (056) 720-92-92

e-mail: keddau@gmail.com,

keddau@ukr.net

ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО
ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ
УКРАЇНИ

Не рубай

а посади!

ШВИДКО
ЗРУЧНО
ПРЯМО В РУКИ

Найшвидший і найбільш надійний посилковий сервіс до України та країн СНД. Порівняйте терміни доставки пакунків через компанію МІСТ з другими компаніями і переконайтесь в цьому самі.

- ДОСТАВКА КОРАБЛЕМ
В Україну: 30-40 днів
В Москву: 30-40 днів
В Ст. Петербург: 35-45 днів
Решта регіонів на www.meest.us
- ВІДПРАВКА АВІА І МОРСЬКИХ ВАНТАЖІВ
- ДОСТАВКА АВТОМОБІЛІВ У КОНТЕЙНЕРАХ
- УПАКОВКА І СТРАХУВАННЯ
- ПЕРЕКАЗ ГРОШЕЙ ЗА НАЙНИЖЧИМИ ЦІНАМИ

ЕКСПРЕС ДОСТАВКА ПОСИЛОК:
В Україну: 3-5 робочих днів
В Москву: 5-7 робочих днів

МІСТ MEEST

1-800-288-9949 www.meest.us

Marketing and design by imaginestudio.com

Заснований 2005 року поштово-логістичний оператор України, ТзОВ «Торговий Дім «Міст Експрес» є одним з лідерів у сегменті доставки відправлень «до рук» Одержувача. Підприємство належить до поштово-логістичної групи «Meest Group», яка сягає своїм корінням міжнародної корпорації МІСТ (Meest Corporation Inc., Торонто, Канада).

У кожному обласному центрі України та у великих містах діють склади компанії з технологією он-лайн реєстрації усіх процесів: приймання на склад, видача на доставку чи видача відправлень клієнту на складі. Компанія обслуговує понад 100 власних підрозділів, активно розбудовує мережу агентських пунктів прийому-видачі відправлень на території України. Володіє найбільшим серед експрес-перевізників власним флотом транспорту, який нині становить понад 300 одиниць, а понад 500 одиниць транспорту виконує доставку за контрактом.

Основна продукція/послуги компанії: доставка відправлень між відділеннями («склад-склад»); доставка відправлень від Замовника «до дверей» Одержувача («від дверей до дверей»); адресна розсилка кореспонденції (рахунків, договорів, періодичних видань, POS матеріалів) у поштову скриньку чи безпосередньо «до рук» Одержувача; доставка товарів дистанційної торгівлі (інтернет-магазинів, телемагазинів, компаній, що торгують за каталогом, MLM-компаній).

